UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

24 ВЕРЕСНЯ, 1970.
Число № 39
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLII VOL. XLII
SEPTEMBER 24, 1970.

ДОЛЯР ПОВЕРНЕТЬСЯ ДО СТАБІЛЬНОЇ ВАРТОСТИ

Канадський федеральний міністер Е. Бенсон на конференції Міжнародного монетарного фонду в Копенгагені заявив, що канадський доляр протягом найближчого року буде устабілізований, тобто буде устійнена його вартість у відношенні до американського доляра.

Тепер канадський доляр підійшов до рівновартости 99 американських центів. Звишка вартости канадського доляра відбилася на продажеві канадських товарів за кордон, які подорожчали й часто не можуть конкурувати з товарами інших країн. Тому багато канадських промисловців домагалося від канадського уряду повороту до давньої вартости канадського доляра, що був рівновартий 92½ американських центів. З підвищеної вартости доляра користали лише туристи, що виїздили за кордон і купці, що спроваджували товари до Канади і платили чужою валютою.

Канадський доляр — сказав Бенсон — буде устабілізований, скоро лише устійняться вартості европейських грошей, які тепер схиляються радше до інфляції, і тому за них масово купували канадські доляри по відносно низькій ціні, щоб забезпечити вартість своїх грошей.

Не хочуть совєтських тракторів

Канадська компанія «Твін Лейк Тракторс» з Оквілу, Онт., продає совєтські трактори. Трактор 55 кінських сил коштує 3,-850 дол., а 70 кінських сил коштує 4,900 дол. Обидві ціни є прибл. 35% нижчі, як ціни тракторів, вироблених в Англії чи ЗДА, що їх продають у Канаді. Одначе навіть низька ціна не приманює канадських фармерів купувати совєтські трактори. За цілий рік компанія продала всього 25 тракторів, з того — 12 в Онтаріо, 8 — в Алберті, 5 — в Квебеку. Компанія звернулася тепер зі скаргою до провінційного онтарійського та федерального урядів, що інші компанії, які продають трактори англійського та американського виробу, ведуть тиху пропаганду проти продажу совєтських тракторів у Канаді та що канадські фінансові установи не хочуть давати позичок на купно совєтських тракторів.

Компанія звернулася до СССР, щоб совєтський банк фінансував позички на закуп тракторів. Компанія вважає, що канадський уяд повинен пособляти продажеві совєтських тракторів, бо СССР закупив у Канаді збіжжя за бл. 700 мільйонів долярів.

Але компанія не виявила головної причини труднощів у продажу совєтських тракторів. Ті трактори гіршої якости; тому канадські фармери не хочуть їх купувати.

Дж. Діфенбейкерові сповнилося 75 років

Джон Діфенбейкер

Кол. прем'єрові Канади Дж. Діфенбейкерові сповнилося в п'ятницю, 18 вересня 75 років життя. З тої нагоди в комітетовій залі парляментського будинку зібралося поверх 400 осіб, що прийшли привітати його з уродинами. Між присявними був м. ін. прем'єр П. Трюдо, кол. прем'єр Л. Пірсон, Р. Стенфілд, теперішній провідник консервативної партії та другі. Прем'єр Трюдо вручив Діфенбейкерові в дарунку копію листа, що його написала газета „Монреал лібера" до першого канадського прем'єра Дж. Мекдоналда. Л. Пірсон передав Діфенбейкерові уродинову картку, на якій написав: „Дорогий Джон, як мені тебе недостає". Як відомо, Діфенбейкер та Пірсон зводили завзяті дискусії та дебати в парляменті, як були провідниками обох великих канадських партій. Діфенбейкер дістав багато дарунків від своїх особистих приятелів. Дякуючи за побажання та вшанування його уродин, Діфенбейкер сказав, що він „глибоко вражений уважливістю так багатьох людей до його особи".

В Едмонтоні помер Віктор Купченко

В Едмонтоні в суботу, 19 вересня, помер на 78-ому році життя відомий український громадянин Віктор Купченко. Він приїхав з Буковини і 55 років працював друкарем. Від 1930 — 1946 р. був друкарем „Українських вістей". Після того відкрив власну друкарню.

Крім друкарства, В. Купченко займався теж письменницькою працею й видав кілька своїх книжок. Про покійного вмістимо ширшу згадку в одному з найближчих чисел „УВ".

НІКСОН ВИБИРАЄТЬСЯ ДО ЕВРОПИ

Американський президент Р. Ніксон 27 вересня їде до европейських країн. Він відвідає Італію, Еспанію, Англію, Югославію та Францію. В час перебування в Европі Ніксон відвідає теж американську шосту фльоту, що тепер кружляє на Середземному морю, недалеко берегів Йорданії.

Трюдо їде до СССР

Канадський прем'єр П. Трюдо 19 жовтня поїде на 10-денні відвідини до СССР. Він відвідає Москву, Київ, Ташкент, Самарканд, Мурманськ та Норильськ. У програмі відвідин передбачена зустріч канадського гостя з прем'єром А. Косигіном та іншими совєтськими політиками.

Це будуть перші в історії відвідини канадського прем'єра в СССР.

СССР дістали мінерали з Місяця

Совєтський сателіт без людської залоги «Луна-16» в неділю, 20 вересня, після 8 і пів-денного польоту, приземлився на Місяці. Там автоматичне свердло вивертіло в поверхні Місяця 14 цалів глибоку діру й витягнуло звідти частини місячних мінералів, які склало в окремій коробці, яка після наповнення, щільно замкнулася. Після 26-годинного перебування на Місяці «Луна-16» піднялася з Місяця й пустилася в поворотну подорож до Землі.

У четвер, після 240,000-милевої подорожі, «Луна-16» викине коробку із місячними мінералами. Коробка спуститься з парашутом на Землю. Що станеться з сателітом, совєтські вчені не кажуть. Можливо, що він спалиться при зустрічі зі земною атмосферою.

Якщо повідомлення совєтського телеграфічного агенства ТАСС про політ сателіта «Луна-16» правдиве, то це значить, що совєтські вчені добилися неабияких успіхів, висилаючи автоматичне судно на Місяць, яке на радієвий сигнал приземлилося на Місяці, запустило в місячну поверхню автоматичне свердло ,набрало місячних мінералів, замкнуло їх в автоматичній коробці і на сигнал знялось у подорож на Землю.

Міністер оборони — амбасадором Франції

Дотеперішній федеральний міністер оборони Л. Кад'є зрезигнував зі свого посту і виїхав до Франції як канадський амбасадор. Після прибуття до Франції, Кад'є заявив, що його завданням буде наладнати якнайкращі взаємини між Канадою та Францією. Від часу відходу президента Ш. де Голя з посту президента Франції відносини між Канадою та Францією значно поправилися.

У СССР засудили туристку за золото

48-річна американська туристка Марія Слепухов в травні цього року відвідала Україну. Вона привезла зі собою якісь золоті речі, які недозволено ввозити до СССР. Поліція її арештувала, і суд засудив її на три роки табору примусової праці.

Апеляційний суд совєтської України припинив кару і дозволив туристці вернутися до ЗДА.

БІЛЬШЕ ВБИВСТВ У КАНАДІ

Домініяльне статистичне бюро проголосило звіт що злочинні вбивства в Канаді. В 1966 р. вбито в Канаді 220 осіб, а в 1969 р. 341 осіб. Зросло теж число намаганих злочинних вбивств. В 1968 р. було намаганих вбивств 181, а в 1969 р. 216.

Громадянська війна в Йорданії

Довготривале напруження та постійні сутички між військами королівства Йорданії та відділами палестинських партизанів, що перебувають у Йорданії, перемінилося в звичайну війну. Прем'єр Йорданії А. Ріфаї, який перед 81 днями прийшов був до влади й заповів, що знайде порозуміння з партизанами минулого вівтірка, 15 вересня, зрезигнував, і король Гусейн проголосив воєнний стан та передав усю владу маршалові Г. Маялі, який закликає терористів скласти зброю і перейти в ряди йорданської армії. Партизани не послухали заклику, навпаки, повели велику офензиву проти військ Йорданії, вживаючи танків, мінометів (совєтських „катющ"), машинових крісів, звичайних крісів та гранат.

Сирійська армія в Йорданії

Йорданська армія, яка виступила проти партизан з танками та літаками, зразу мала перевагу. Але згодом на допомогу партизанам прийшли з Сирії свіжі бойові відділи з 200 танками, гарматами та мінометами й зайняли стратегічно важливе місто Ірбід, віддален е50 миль від столиці Йорданії Амману.

Йорданське командування та ізраїльська розвідка твердять, що це сирійські війська. Зате Сирія та палестинські партизани кажуть, що то партизанські відділи, бо вони одягнені в військові однострої палестинських партизанів та мають їхні прапори. ЗДА та Англія протестували в уряду Сирії проти інтервенції Сирії, але уряд Сирії заявив, що не має нічого спільного з тими відділами. Проти вмішування Сирії в громадянську війну Йорданії протестували теж СССР і Єгипет, які закликали до замирення, бо внутрішньо-арабські міжусобиці використають ЗДА для вислання своїх військ. Після шестиденних боїв король Гусейн дав наказ йорданським військам припинити бої.

За вістками з Ізраїлю, сирійські відділи почали відступати назад до кордонів Сирії. Йорданське командування заявило, що вони відступають у наслідок перемоги йорданських військ.

Столиця Йорданії в руїнах

Вістки з Йорданії непевні й суперечні. Подорожні оповідають, що більша частина столиці Амман в руїнах, а на вулицях — багато трупів та ранених. За неофіційними вістками, вбитих є більш як 10,000; ранених — ще більше. Міжнародний Червоний Хрест висилав до Амману ліки, медсестер та харчі, але партизани їх завернули. Лише малій частині представників Червоного Хреста вдалося доїхати до Амману. Вони вислали звідти деяких ранених до шпиталів у Бейруті у Ливані, бо амманські лікарні переповнені.

ЗДА вислали транспортові літаки та військові відділи до Туреччини, щоб вони могли евакувати американських громадян з Йорданії, яких там є кількасот.

ЗДА вичікують...

Американська шоста фльота кружляє у віддалі 100 миль від берегів Йорданії. Єгипет і СССР, а теж Англія й Франції попередили ЗДА, щоб вони не важилися посилати військ до Йорданії, бо це лише ускладнить становище. Партизани заповіли, що якщо ЗДА вишлють свої війська до Йорданії на допомогу королеві Гусейнові, то вони знищать усі американські промислові, зокрема нафтові, споруди в арабських країнха. Американський уряд каже, що король Гусейн звернувся до ЗДА по допомогу, але не згадував нічого про військову допомогу. Тому ЗДА вживають усіх дипломатичних заходів, щоб рятувати становище Гусейна, який єдиний з арабських володарів шукав порозуміння з Ізраїлем.

Ізраїльські війська, які уважно стежать за ходом боїв у Йорданії, зміцнюють свої становища на ізраїльсько - йорданському кордоні й заповідають, що якщо зайде потреба, вмаршують на територію Йорданії, щоб допомогти військам Гусейна завести лад в Йорданії.

Володарі арабських держав, зокрема президент Єгипту А. Насер, безуспішно закликали палестинських партизанів покинути бої. Для полагодження спору між Гусейном і партизанами має відбутися нарада керівників усіх арабських держав. До Гусейна поїхали представники чотирьох арабських держав на переговори. Від висліду тих переговорів залежатиме політика арабських володарів.

Невідома досі доля 23 подорожніх, що їх із захоплених літаків задержали палестинські терористи. Заходи Червоного Хреста звільнити їх не дали ніяких вислідів, бо Ізраїль не виявляє готовости звільнити арештованих палестинських терористів.

Терористи проголосили, що вони вважають захоплених подорожніх воєннополоненими, бо ЗДА, Франція, Англія та Західна Німеччина підтримують Ізраїль, який є у війні з партизанами. Захоплені подорожні будуть трактовані як воєнно-полонені. Загально вважають, що всі подорожні приміщені малими групами в різних місцевостях Йорданії. Невідомо, як з ними поводяться.

Карта країн Близького Сходу, де тепер йдуть завзяті бої. В колесі країна королівства Йорданії та держави Ізраїлю.

Тіто міняє уряд

Югославський президент Броз-Тіто заповів, що Югославія небаром змінить форму уряду. У Югославії тепер справжнім володарем є Тіто, який керує Югославією при помочі призначуваного ним федерального уряду та партійного парляменту. Югославія є федерацією, складеною з шістьох республік, де живуть різні народи (серби, хорвати, словінці, македонці й інші), між якими й тепер не раз буває непорозуміння і спори. Тіто, якому тепер 78 років, побоюється, що, по його смерти, може дійти до боїв за його наслідство й тому хоче передати владу держави окремій президії, складеній з найповажніших та найбільш шанованих громадян Югославії. Тіто не сказав, хто буде в тій президії, але певно, що й він сам буде її членом. Новий уряд матиме великі повновласті й буде зовсім незалежний від урядів окремих республік.

Тіто не лише зумів відв'язатися від контролі СССР та завести своєрідний югославський комунізм, який до певної міри визнає й приватну власність, але привернув свободу релігії, а останнім часом навіть відновляє дипломатичні зв'язки з Апостольським престолом.

СССР ТА КАНАДА ОБМІНЯЮТЬСЯ ТЕХНІЧНИМИ ВІДОМОСТЯМИ

Канада і СССР незабаром підпишуть умову про обмін технічними відомостями, якими обидві країни користуються в своїй промисловості. Це будуть головно відомості з ділянки добування різних мінеральних руд та перерібки дерева.

Короткі вістки

❖ **Албертське** міністерство лісів повідомило, що цього року можна полювати на куропатви. Минулого року куропатви були затроєні хемікаліями й їх не вільно було стріляти.

❖ **Від квітня** в Алберті, відібрано дозвіл їздити автом 19 власникам, що провинилися щодо приписів нового закону про ведення автомобілів.

❖ **Протягом** шістьох місяців цього року прибуло до Канади 70,835 імігрантів, у тому 39,842 з европейських країн.

❖ **Цього року** канадці купують менше автомобілів. За сім місяців цього року продано в Канаді 320,797 автомобілів, а 1969 р. в тому самому часі 407,875 автомобілів.

❖ **Залишена** з світової канадської виставки «Експо-67» частина виставки „Людина та її світ" мала цього року поверх 6 мільйонів відвідувачів, або пересічно понад 286,000 осіб денно.

❖ **Сьогорічний** збір збіжжя обчисляють на більш як 338 мільйонві бушлів збіжжя, на 51% менше від минулорічного збору, коли зібрано понад 684 мільйонів бушлів.

❖ **Сьогорічна** хвороба збіжжя — ржа знищила в західній Канаді бл. 12 мільйонів бушлів збіжжя. Минулого року іржа знищила всього 3.5 мільйонів бушлів.

❖ **В Осаці, Японія,** врочисто закрито світову виставу «Експо 70». Виставу відвідало протягом 183 днів понад 64 мільйони людей.

❖ **У ЗДА** переведено спис населення. Всіх американців у ЗДА та в цілому світі є 205 мільйонів.

❖ **Сьогорічний** збір збіжжя в ЗДА обчисляють на поверх 4 мільярди 402 мільйони бушлів. В 1969 р. в ЗДА зібрано чотири мільярди 693 мільйони бушлів.

❖ **На території ЗДА** знайдено чотири відламки міжпланетного судна. Припускають, що то частини совєтського сателіта 316, що в серпні повертався на Землю й, певно, розбився. ЗДА заповіли, що ті частини віддадуть совєтам.

❖ **Фабрики** автомобілів Крайслера та Форда заповіли, що ціна на малі автомобілі тих фабрик буде цього року на 143 дол. вища від минулорічної. Підвишка рівняється 7%.

❖ **Нові великанські** реактивні пасажирські літаки 747 мусять приземлюватися та підніматися у віддалі п'ятьох миль від малих літаків, бо пропелери тих літаків створюють такий вітер, що може знищити зовсім малі літаки.

❖ **Від 1945 р.** досі поверх 60 народів одержали свою суверенність. В тих державах живе поверх один мільярд населення.

❖ **У висліді** таємних переговорів у совєтському місті Хабаровську СССР та комуністичний Китай підписали кілька торговельних договорів. Подробиці договорів держать в таємниці.

❖ **У Казахстані** совєтський суд засудив членів секти «Свідків Єгови» та баптистської Церкви за роздавання релігійних брошур та книжок. Совєтська преса не подала, які кари дістали підсудні.

❖ **Від 1957 р.** досі в усіх шпиталях світу перещеплено різні частини тіла (серце, нирки, печінка, легені та кості) 5,000 пацієнтам. Найбільше перещеплено з успіхом нирок.

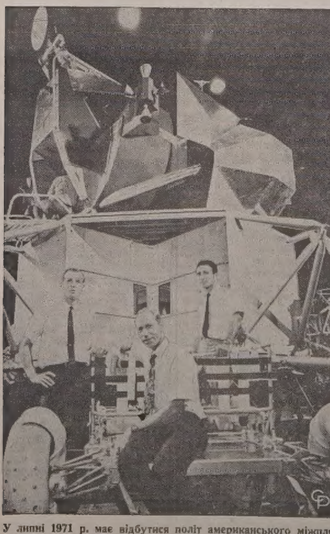
У липні 1971 р. має відбутися політ американського міжпланетного судна «Аполлон-15» до Місяця. Залога судна вже тепер випробовує спеціяльний віз, яким можна буде їздити по Місяці. Його називають «місячним таксі».

ПРЯШІВЩИНА, ДЕ ЖИВУТЬ УКРАЇНЦІ І СЛОВАКИ (5)

Вікентій ШАНДОР

Чехо-словацький уряд залишив Пряшівщину при Словаччині всупереч виявленій волі місцевого населення, всупереч прийнятим міжнародним зобов'язанням і всупереч прийнятим угодам з американськими русинами, заходами яких Карпатська Україна була приєднана до ЧСР у 1919 році. Таке рішення уряду ЧСР випливало не з принципу права, а з принципу державної сили.

Обставина, що Пряшівщину тимчасово і тільки адміністративно залишено при Словаччині, ясно вказує, що ця територія історично та етнографічно для неї чужа, і тому Словаччина й досі є тільки її управителем, а не власником. Такий фактичний і правовий стан підтверджують тогочасна конституція і закони ЧСР, за які голосували також словацькі депутати та сенатори. Із сказаного випливає й тимчасовість кордону між двома країнами.

У наслідок такого адміністративного розподілу Пряшівщина не зазнала процесу національного та політичного відродження паралельно з Карпатською Україною. Малі проблиски веденої тут освідомлюючої роботи були слабі, щоб захопити ширші кола громадянства. Тому воно так і лишилось у своїй масі без належного вияву. Карпатські українці, маючи власні турботи і труднощі з веденням освідомлюючої праці в себе, не звернули вчасно належної уваги на терен Пряшівщини.

У добу між двома світовими війнами Карпатська Україна сильно випередила Пряшівщину своїм національним та культурним розвитком. Однак треба підкреслити, що до першої світової війни, тобто за весь час угорської окупації, Пряшівщина була властивим культурним центром закарпатських русинів, керівним осередком опору проти угорщення, а що найважливіше, вона дала найбільше число національних, культурних та політичних діячів і народних будителів.

Помітним є факт, що, наприклад, у меморандумі до цісаря Франца Иосифа І, датованому у Відні 13 жовтня 1849, в справі національних прав русинів, який підписали д-р Віззник, д-р А. Добрянський, Иосиф та Олександер Шолтиси, А. Яницький, о. Віктор Добрянський і д-р Алексевич (як також і в депутації до цісаря), не було нікого з терену теперішньої Закарпатської области. І сам лідер американських русинів Жаткович походив з Пряшівщини.

Найважливішою причиною застою національного й культурного розвитку Пряшівщини була ворожа і протинародна шкільна політика чехо-словацької шкільної влади. На Карпатській Україні народне та середнє шкільництво відразу після війни пішло природним шляхом, тому воно природно й розвивалося. Навіть мовна боротьба («языковый вопрос»), яка, хоч і гальмувала нормальний розвиток, не мала вирішального значення.

Натомість на Пряшівщині відразу в перших початках вдарено по шкільництву типовим, запозиченим в угорців способом. Словаки звільнили всіх учителів русинів-українців, які відмовилися скласти «присягу словацького вчителя» (Ю. Стерчо, 1965).

В усьому світі прийнята засада, що державні службовці складають присягу вірности державі, але тут вимагали присягу такого змісту і в такій формі, яка межує із зрадою власних національних почувань та совісти. У ставленні до русинів словацька шкільна рада користувалася затими самими угорськими законами часів Австро-Угорщини, якими угорці душили і словаків, і русинів. Маємо на думці сумнозвісний шкільний закон «Лекс Аппоні ч. XXVII — 1907», яким не допущено в школах Угорщини ні словацької, ні руської мови.

Виставка творів сучасних мистців України

З приводу недавнього з'їзду СУСК (Союзу українського студенства Канади) у Вінніпезі Український студентський літературний кружок (УСЛК) при Манітобському університеті влаштував виставку зібраних з приватних колекцій м. Вінніпегу творів сучасних українських мистців України.

Виставку, що включала графіку, рисунки й олії 23 мистців (понад 50 творів), оглянули учасники з'їзду, вінніпезькі мистці, студенти мистецтва та багато місцевих любителів мистецтва та колекціонерів.

Студенти, з яких деякі вперше оглядали сучасне мистецтво України, сприйняли виставку з захопленням, а фахівці в цій ділянці коментували, що сучасна г р а ф і к а в Україні перевищує цей жанр на Заході.

Виставка була в приміщеннях Колегії ім. св. Андрія. Організатори подбали про гарний каталог.

З творів відомих в Україні й поза Україною мистців були: два монопринти Т. Яблонської („Дівчина"), Г. Якутовича („Як три брати із Азова втікали"), чотири ілюстрації до повісти „Тіні забутих предків", „Прощання Ярослава перед битвою"), С. Караффи-Корбут („Ярославна", „Вербові нявки в ніч Купали", „На панщині пшеницю жала", „На Великдень", „Опришки", „Гуцул"), О. Кульчицької („Жниця", „Гуцульська забава"), Г. Гавриленка (два рисунки „Образ"), С. Гебус-Баранецької („Натюрморт", „Оперний театр у Львові"), Є. Безніска („Вітер" з циклю „Старе Полісся", дві ілюстрації до поеми Франка „Мойсей"), П. Заливахи („Шевченко").

Крім того, були ще праці Б. Сороки, І. Остафійчука, Д. Нарбута, М. Кристопчука, О. Плаксія, З. Кецала, В. Панфілова, М. Курилича, О. Данченка та інших.

Тематика виставлених творів була різноманітна.

Організовано теж виставку монографій про окремих українських мистців.

Вивчає паперову промисловість Канади

До Канади прибув наш земляк із Бразилії інж. Володимир Г а л а т, який одержав від бразилійськгоо уряду стипендію на поглиблення дослідів паперового виробництва.

В. Галат уже довго працює у паперовій промисловості в Монте Алеґро, Парана. «Індустрія Клабін» і Бразилійська Дослідна Рада вислали його познайомитися з технікою виробництва паперу в Канаді і ЗДА. Він уже відвідав головні канадські фабрики паперу.

Чотиримісячна студійна подорож дасть нашому землякові нагоду взяти участь у міжнародному з'їзді фахівців паперової промисловости в Оттаві.

В. Ґалат покінчив політехнічні студії з ділянки хемії. Студіював в Европі і Бразилії. Він є автором та співавтором декількох наукових праць, як «Використання деяких підтропічних листяних порід для виробу паперової папки», «Паперова папка з евкаліпту», «Виріб паперової папки з бракотінґа» та інших.

Займаючись дослідницькою працею, інж. Галат бере участь у церковному та громадському житті. Він є секретарем Координаційного комітету українців Бразилії та членом Товариства української культури у Прудентополі. В Монте Алеґро, місці його постійної праці, збудовано українську католицьку церкву.

Гість із Бразилії відвідав КУК у Вінніпезі та інші установи. В радіо Сі-Бі-Сі він розказував про українське життя в Бразилії.

ВІРМЕНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ЖАРТИ

Говорить радіо Єреван

Сьогодні. Нас питають: Був у нас царизм, потім — культ особи. А що ж у нас сьогодні?

Відповідаємо: Подивіться самі на календар: сьогодні понеділок.

Мрія. Нас питають: Колись багато людей мріяли про комунізм. Чому ж тепер...?

Відповідаємо: Що значить «чому ж тепер?». Тепер також мріють.

Утопія. Нас питають: Чи повний соціялізм — то утопія?

Відповідаємо: Зовсім ні. Утопії ніхто б не боявся.

Різниця. Нас питають: Коли людина визискує людину, то це капіталізм. А коли комунізм?

Відповідаємо: Коли діється навпаки.

Сорочка. Нас питають: Яка різниця між демократією і народною демократією?

Відповідаємо: Така сама, як між сорочкою і гамівною сорочкою.

Чи можна? Нас питають: Чи можна зовсім мирним способом зробити з капіталістичної країни соціялістичну?

Відповідаємо: Можна. Але навіщо?

Місяць. Нас питають: Чому совєтські космонавти ще не були на Місяці?

Відповідаємо: В нас ще не знайдено способу примусити їх вертатися звідти додому.

За мир. Нас питають: Чи буде війна й тоді, коли ввесь світ стане соціялістичний?

Відповідаємо: Тоді війна буде вже неможлива, але далі триватиме боротьба за мир, яка може вимагати також військових засобів.

Уряд. Нас питають: Як пояснити факт, що народ терпів царський уряд і той уряд, куди гірший за совєтський, державcя довго?

Відповідаємо: Не забувайте, що той уряд куди менше урядував.

Ленін. Нас питають: Ленін одного разу сказав, що краще б йому було залишитися у Швайцарії назавжди. Чи ця заява була помилкова?

Відповідаємо: Геніяльний Ленін не помилявся ніколи.

Половина. Нас питають: Чи правда, що половина Центрального комітету комуністичної партії Совєтського Союзу — ідіоти?

Відповідаємо: Можемо запевнити, що половина членів ЦК — не ідіоти.

Кроки. Нас питають: Які кроки повинен робити совєтський громадянин, коли бачить, що каґебісти арештують на вулиці людину?

Відповідаємо: Кроки повинен робити великі і швидкі.

Партія. Нас питають: Чому в нас тільки одна партія?

Відповідаємо: Замало вам однієї?

Тільки там. Нас питають: Чи взуковий марксизм-ленінізм знайде наукове застосування також на Місяці?

Відповідаємо: Тільки там.

Виграв. Нас питають: Чи правда, що космонавт Полежаєв у Москві на добродійній льотерії виграв авто?

Відповідаємо: Так, це правда. Тільки то був не космонавт Полежаєв, а бухгальтер Полежаєв. І не в Москві, а в Тулі. І не на добродійній лотерії, а на партійних зборах. І не авто, а велосипед. І не виграв його Полежаєв, тільки в нього вкрали.

Делеґат. Нас питають: Чому Гомулка на нараду держав Варшавського договору у Москві вислав делеґата, що не знає ні слова по-російському?

Відповідаємо: Г о м у л к а знає, що його делеґата ніхто ні про що не буде питати.

Східні німці. Нас питають: Чому східні німці люблять росіян і не люблять американців?

Відповідаємо: Росіян люблять за те, що визволили їх; американців — за те, що не визволили.

Так. Нас питають: Чи у німців Ульбріхта люблять так, як у нас — Брежнєва?

Відповідаємо: Коли так ставите питання, то наша відповідь: так.

Пропаґанда. Нас питають: Чи правда, що на Заході «Фольксваґенами» їздять не тільки капіталісти?

Відповідаємо: Не вірте пропаґанді. Капіталісти не їздять «Фольксваґенами».

Чай. Нас питають: Чи можна в нас пити китайський чай?

Відповідаємо: Пийте каву.

Мао. Нас питають: Чи вільно в нас читати Мао Цзе-дуна?

Відповідаємо: Вільно, але в оригіналі.

Американці. Нас питають: Чи краще було б у нас, якби сюди прийшли американці?

Відповідаємо: Про яких американців говорите: білих чи чорних?

Чому? Нас питають: Чому американський робітник заробляє більш за совєтського?

Відповідаємо: А чому американці переслідують негрів?

Так само. Нас питають: Чи це правда, що в Америці можна кричати: Ніксон — дурень! — і нікого за це не арештують?

Відповідаємо: В нас так само можна кричати: Ніксон — дурень! — і нікого за це не арештують.

Перегони. Нас питають: Чи правда, що в час гостини в Білому домі Косиґін змагався з Ніксоном у бігу і програв?

Відповідаємо: Це антисовєтський наклеп західної пропаґанди. Косиґін із честю здобув друге місце, а Ніксон опинився аж на передостанньому.

Рада. Нас питають: Їду до Парижу. Порадьте, що там купити на пам'ятку?

Відповідаємо: Дали б ми вам добру раду, та це не була б відповідь на ваше питання.

Зі збірника «Говорить радіо Єреван», Мюнхен 1970

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

ТЕМНА СИЛА

«Нова лівиця» (Ню Лефт) — то тільки нова лівиця. Комуністи тут ні при чому...

Бурхлива студентська молодь — то тільки бурхлива молодь. Навіщо тут умішувати комуністів?...

Тим, хто говорить чи пише такі виправдування, хочу пригадати дві заяви.

У Дюссельдорфі, в Німеччині, в травні 1919 року військова розвідка захопила групу революціонерів з підручником, як розкладати молодь. Роспустою треба захопити молодь, відвернути її від релігії. Такі засади і конкретні поради були в тому «підручнику». В Палаті репрезентантів (послів) ЗДА Джон С л а к 30 жовтня 1969 подав уривки з того підручника «темної сили». В офіційному «Рекорді» конґресу кожен може їх прочитати.

Едґар Г у в е р, виступаючи перед окремим підкомітетом Палати репрезентантів, подав беззаперечні докази, що комуністи не тільки використовують студентські бешкети, але в о к р е м и х випадках були організаторами.

«Комуніст» — то малоприємна назва; деякі звуть себе «марксистами» або «троцькістами».

Едмонтон Д. Прокоп

«НЕ ВБИВАЙ»

Ми, християни, в практиці маємо впорядкувати своє відношення до ближніх за Божим законом. Це для нас авторитет. Ми йдемо до Бога і бажаємо стати перед Ним з чистою душею.

Божа заповідь «не вбивай» забороняє теж моральне вбивство, не тільки фізичне. Історія вчить, що деякі народи були вбиті, хоч фізично їх не нищено. Крім народовбивства, буває теж мововбивство.

Один католицький місячник у Канаді незлюбив, що українець з іншої частини Америки в різних часописах пише про українців Канади і у своїх статтях кладе вагу на збереження української мови і протестує проти англійщення. За це дістав догану, мовляв, не знає, що пише, чого журиться справами Канади, а не своєї країни.

А чому той журнал не поставить питання: чи знають, що вони роблять, ті, що т е н д е н ц і й н о англійщать нашу Церкву, просуваючи англійську мову, де треба і не треба?

Український священик має бути священиком українським. Наведу приклад о. Филипа Ру та о. Йосафата Жана ЧСВВ. Вони були чужого роду, але, ставши українськими священиками, справді були українськими священиками. Народ наш ніколи не забуде їх.

Жиди слідкують за всім, хто що робить, що пише, і як тільки помітять якусь неприхильність, зараз протестують проти антисемітизму. Так само й ми, українці, повинні слідкувати за ходом життя і коли зауважимо, що хтось нам шкоду хоче вчинити, то пишім і викриваймо такого.

Вже пора зрозуміти священикам і сестрам, які щодня роздумують про любов Христа-Чоловіколюбця, що ми, українці, не шовіністи. Ми — українці, і українську традицію хочемо зберігати.

Руйнувати українство в Українській Церкві і покривати це «спасінням душ» — то не побожність, а глум. Така робота не спасає людські душі, а ширить зневіру.

о. И. Кончак ЧСВВ

Мондер

ЗА ОБ'ЄКТИВНІСТЬ

Виростаючи коло моєї дорогої мами, я навчився цінити добре серце і християнську любов, але мало навчився про історію релігій.

Сільських хлопців і також мене дуже кортіло мати власний „жидик" (ножик). Раз я „потягнув" два яйця. За це дісталося мені від мами: „Ах, ти Лютре, ти Кальвіне!"

Про Лютера дещо я дізнався аж пізніше. У протестантів він — герой, у католиків — руїнник. Останнім часом і протестанти, і католики пробують об'єктивніше оцінити Лютера. Не вважаю себе компетентним про це говорити. Скажу тільки, що вже ніхто нікого не лає: ах, ти Лютре!

Українські католики уважають Иосафата Кунцевича святим. Православні інакше оцінюють його діяльність. Це можна розуміти. Але в деяких книжках пишуть про його жорстокість. Де докази? Хто таке далі говорить чи пише, той повинен сказати, на якій підставі.

Владика Иосафат Кунцевич був уроженцем української землі. Вбили його православні, але між тими убійниками у далекому Витебську навряд чи були українці.

Едмонтон В. Гавриш

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (24)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Чернець проголосив присягу і всі троє поцілували образ святий, обіцяючи у великому секреті ховати те, що буде сказано поміж ними.

Тоді Кочубей виголосив: — Гетьман Іван Степанович Мазепа хоче зрадити великого государя, православного царя, батюшку нашого і ухилитися до поляків, щоб московському царству вчинити шкоду і віддати Україну на нові знущання панів і ксьондзів польських та уніятських. Маєш тут докази списані на папері, а тут тобі гроші на підводи і на всякі другі витрати, переночуй, а завтра скоро світ вертайся у манастир, бери благословення архимандрита свого і поспішай з тим словом у Москву.

Отець Никанор ще раз перехрестився тричі, ще раз поцілував образ, який піднесла йому Кочубеїха і за запалом в очах впевняв наказного гетьмана, що він муки та смерть протерпіти готовий для спасіння душі своєї, для Церкви святої православної та за православного царя.

Кочубей випровадив ченця до його світлиці, Кочубеїха стояла задумана, притуляючи образ Розп'яття до свого повного лона.

Думки її вірлом бистрокрилим високо попід хмари неслися.

Нараз у третій покій, крізь двері, котрими її чоловік пропустив Никанора, увійшла Мотря.

Любов Хведорівна глянула, стрепенулася і образ на землю опустила. Впав і стара струпішіла дошка розкололася на дрібні тріски. Порохно обсипало шовкову юпку Кочубеїхи.

Присіла, позбирала тріски і побігла з ними в свої покої.

* * *

Кочубей так сильно здивувався, побачивши доньку, котра так несподівано і то вночі приїхала до нього. Чи не посварилася з чоловіком і не втекла до батька, як колись від батька до гетьмана втікала? — погадав собі.

Але Мотря заспокоїла його. — Іван казав поздоровити вас, тату.

— Як же він?

— Дякувати Богові, здоровий. Збирається вертатися до служби.

— Чому ж тоді не заждала й не приїхали вдвійку?

— У мене важне діло, тату, до вас і до мами; важне і пильне. — Перевела дух. — Це отець Никанор? — спитала нараз.

Кочубей зробив великі очі. — Ти звідки знаєш?

Мотря скинула літник. — Перейдім до другої світлиці.

Перейшли. Тут посідали в кутку.

— Тату, — почала Мотря. — Люди більше знають, ніж нам здається. Знають не тільки, хто таке отсей чернець Никанор, але й за чим він до вас приїзджає.

— Невже ж? — і Кочубей зжахнувся. Він не тільки любив свою доньку, але й довіряв її.

— Знають, тату, і тому то я так нагло й приїхала до вас. Не відтручайте мене від себе, вислухайте доньку свою рідну, котра вашого щастя бажає. Батеньку мій, покиньте ви це діло! Відправте отця Никанора, обдарувавши його і манастир. Дайте йому з мого приданого, скільки ваша воля, хоч би й усе, тільки не опокушайтеся на діло, котрим можете осоромити себе і нас, котрим можете пошкодити Україні, — батьку мій рідний!

Вона говорила крізь сльози, припадаючи до його ніг, і обіймаючи батька за коліна.

Кочубей оторопів. Насилу він послухав підмов своєї жінки і нерадо рішився на небезпечний крок. Але рішившися сказав собі, що вороття немає. Нараз являється Мотря і бентежить його. Відкликається до його розуму і серця. Хоч горда така, — плаче перед ним, як дитина. Не робить же того ради Мазепи, котрого вже забула, котрому на листи не хотіла відповідати. Вона ж Чуйкевича дружина, а Мотря нечесною не буде. Мабуть, має якусь другу причину... Чи не тривожить її погане прочуття?

Кочубей боявся прочуття. Він почував себе зломаним і прибитим і, як звичайно, так і тепер захиталося в душі. Чи не піти за радою Мотрі? Ще час, ще до царя не дійшов його донос, а Мазепа, хоч і довіряється, так простить, як нераз прощав йому і другим.

І в його душі ворушилося прикре почуття зради свого старого товариша і колишнього однодумця та співробітника не одного політичного задуму. До того ще й погане прочуття не давало йому спокою, відтручувало від жінки і наближало до доньки.

Але якраз у цей мент зі свічкою в руці появилася на порозі світлиці Любов Хведорівна, а побачивши доньку біля батькових ніг, крикнула: — Мотре!

Мотря встала і підійшла звитатися з мамою.

— Яке лихо пригнало тебе під ніч? — спитала Любов Хведорівна. Нерадо побачила доньку під одною стріхою з отцем Никанором, саме тоді, коли рішалося так важне для неї діло.

— Не лихо, а велика тривога пригнала мене до вас.

— Тривога?

— Батько знає яка.

Любов Хведорівна глянула на мужа. Цей сидів, як без ума, закривши очі руками. Не відзивався.

— Василь Леонтієвич! — гукнула на нього Кочубеїха.

Мовчав...

— Позакладало тобі! — повторила злісно.

Ані слова...

Любов Хведорівна поставила свічник на стіл і сіла.

В світлиці запанувала прикра мовчанка. Чути було, як Любов Хведорівна віддихала скоро й нерівно. В грудях її клекотіло, ніби варилася злість.

Нараз Мотря повалилася перед нею на долівку: — Мамо! Хрестом святим лежу і благаю тебе, покинь цей задум поганий!

Любов Хведорівна встала й хотіла йти геть. Мотря вхопила її за коліна. — Не пущу тебе, мамо, поки не заспокоїш мене, поки не обіцяєш понехати зраду.

— Зраду! — крикнула на всю хату Кочубеїха. — І це слово сміє вимовити донька до мами, котра їй простила давні гріхи і не відтрутила від себе?!

Відняла руки Мотрі від своїх колін. — Встань! Не роби з батьківської хати театру. Бачу, що ти, хоч одружилася, та не відмінилася. Мішаєшся не до свого діла, Чуйкевича пильнуй, от що!

— Муж мужем, а батько батьком, мамо. Не хочу, щоб на батькову голову погана слава впала. Від берега пропасти відтягнути його бажаю.

Кочубеїха згірдливо глянула на доньку. — Ангеле хранителю, ти! — зашипіла. — Краще власної слави пильнувала б була, щоб сорому не наводити на нашу чесну хату. Батькові твоєму дружина я, не хто другий, я порадниця його: я! я!

Любов Хведорівна розходилася. Кочубей встав, боячись, щоб до великого не дійшло. Взяв жінку за руку: — Любонько, лиши. Бачиш, Мотря не зі злого серця. Почула від людей про наші починання і приїхала, щоб відрадити нам. Може, і її правда.

Любов Хведорівна від доньки повернулася до мужа. З затисненими кулаками наступала на нього. — Віхоть з лівого чобота, — кричала, — ганчірка, помело! Дітей тобі в запічку колисати, на хліб палити в печі, не булаву носить!

Кочубей відступався під стіну. Змалів, згорбився, виглядав, як руїна.

Мотря вхопила маму за руку: — Не зневажайте батька при донці. Пошануйте його волос сивий.

— Скора ти сивий волос шанувати, знаю, — відрубала Любов Хведорівна. — Біжи до нього, біжи з язиком до гетьмана, на батька-маму донеси, що личину з грішника старого здіймити хочуть, щоб не зводив людей. Їдь до Києва, їдь!

Але Мотрі материні злобні вигуки не чіпалися. Відлітали від неї, як від стіни горох. Про себе не дбала, одне було в неї на тямці — рятувати батька від згуби. За тую ціну готова була до всякої жертви. Хай мати зневажає її кривдить, прожене, щоб тільки Никанор з доносом не від'їхав.

Чекала аж Любов Хведорівна від злости прохолоне. Нескоро воно пройшло. Не мало кріпких слів почула ще старосвітська світлиця, поки роззвірена Любов Хведорівна не сіла маком у кутку.

І знову мовчанка прикра. Гасне свічка, глуха ніч заглядає у вікна, липи шумлять. Не одно чули вони в тіній хаті, але такого ні.

Мотря принесла зі спальні води і дала напитися батькові й мамі.

Не рухалися з місця. Батько кам'янів у болю, мати в злості.

— Даром ти трудилася, Мотре, — почала Любов Хведорівна, — і непотрібно турбуєшся нами, бо ми не діти. Давали собі раду, як тебе на світі не було, дамо й тепер. У тебе своя хата, свій муж і свої турботи. Ти вже не Кочубеївна, а Чуйкевичева. Слави Чуйкевичів пильнуй.

Говорила ніби спокійно, як мати, що добрі ради донці дає, але крізь її слова пробивалося невгнуте завзяття.

МОЛИТВА БОЖОГО СЛУТИ АНДРІЯ ЗА БОЖУ МУДРІСТЬ

ТЕ, ЩО МИНАЄ, І ТЕ, ЩО ТРИВАЄ

о. Микола ДЯДЬО

У молитві «Трисвятої пісні» в час св. Літургії священик читає: «Ти даєш тому, хто просить премудрість і розум». Тієї премудрости й розуму нам завжди потрібно, зокрема в таких випадках, коли треба пізнати вартість речей, коли треба вміти розрізнити, що переминає, і що триває, що має вартість минущу, а що — тривалу-вічну.

Не раз люди докладають надзвичайних зусиль, щоб набути якусь річ чи прикмети до себе якусь особу. А все ж це минуще. Зате є багато речей, що мають неминущу вартість, але вони не мають вартости в людських очах. Чому? Бо ті люди не мають мудрости пізнати вартість тих речей.

Тому Божий слуга Андрій молився Богові, щоб дав йому мудрість пізнати, про котрі речі варто змагатися, а про котрі не дуже треба дбати. Також просив, щоб те вічне в його очах росло, захоплювало, додавало охоти змагатися за нього, а минуще, щоб маліло і в оцінці, і в зусиллях його здобути.

«Дай мені мудрість всього, що переминає, і всього, що триває; нехай перші в моїх очах маліють, а другі росту́ть». Так молився Божий слуга.

ТЕ, ЩО МИНАЄ

Нетривким, минущим є багатство цього світу. Каже св. ап. Павло: «Багатим у цьому світі накажи, щоб не неслись думками вгору та не надіялися на нетривке багатство, лише на Бога, який щедро дає всього для вжитку» (І лист до Тимотея 6, 17). А св. ап. Яків каже: (1, 9 - 11): «Хай брат низького стану хвалиться своїм вивищенням, а багатий — пониженням своїм, бо й він промине так, мов цвіт трави. Зійшло бо пекуче сонце й траву висушило, і цвіт її впав, і краса виду її зникла. Так і багатий у своїх заходах зів'яне».

«Бо кожне тіло, як трава, і вся його слава, немов цвіт трави: трава всохла і цвіт опав, а слово Господнє повік перебуває» (І лист св. Петра 1, 24-25). „Кожне тіло", каже св. Петро, є минуще; тож воно повинно маліти в наших очах. Лише слово Господнє перебуває повік, тому воно повинно рости в наших очах.

Що час минає, цього нікому не треба доказувати. Дні за днями йдуть так скоро, що, буває, немає часу приготовитися на добру смерть. Не раз кажемо: «Сьогодні або завтра ми підемо в те місто з перебудемо там рік, і будемо там торгувати й гроші заробляти. Ви, що не відаєте, що буде завтра! Яке бо життя ваше? Ви — пара, що з'являється на хвильку і зникає по тому» (Яків 4, 13-14). Так, наше земне життя минає, і то дуже скоро.

Переминає і світ: «Не любіть світу, ні того, що у світі. Коли хтось любить світ, в того немає любови Отця; бо все, що у світі: пожадливість тіла, пожадливість очей і гординя життя — не від Отця, а від світу, а світ проминає, і його пожадливість; той же, хто чинить волю Божу перебуває повік» (І лист Івана 2, 15-17).

Переминають і скарби цього світу: «Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і хробацтво нівечить і де підкопують злодії і викрадають. Збирайте собі скарби на небі, де ні міль, ані хробацтво не нівечить і де злодії не пробивають стін і не викрадають. Бо де твій скарб, там буде і твоє серце. Шукайте того, що триває извіки, а не того, що переминає» (Мат. 6, 19-21).

І терпіння переминають. Це знаємо з власного досвіду. Якщо вже не можна помогти ліками, то, напевно, смерть перетне наші терпіння (якщо підемо до неба!).

Наші терпіння можемо використати на власну користь. «Бо коли і страждаєте за справедливість — ви щасливі» (І лист Петра 3, 13). «Але тією мірою, якою берете участь у Христових муках, радійте, щоб і в славному його з'явленні раділи та веселилися. Щасливі ви, як вас ганьблять за Христове ім'я, бо Дух слави і Божий на вас покоїться!» (І лист Петра 4, 13-14).

Ми поводимося не раз, як багатий юнак, що хотів знати і просив про мудрість, що йому робити, щоб посісти вічне життя. А коли довідався, що треба позбутися минущого, щоб набути вічне, то вирішив радше триматися минущого. Якби був послухав поради Ісуса Христа, можливо, про нього ми читали б у св. Євангелії, як про інших апостолів, а там, що з ним сталося, не знаємо!

Ще послухаймо слів старозавітного мудреця: «Тоді я глянув на всі діла, що руки мої вчинили, і на той труд, що ним я трудився; і ось геть усе — марнота й гонитва за вітром, і ніякої з того користи під сонцем».

«Хто любить гроші, не має їх досить; а хто любить достатки, ніякої користи з них не має. Множаться статки, множаться й ті, що їх поїдають. І яка користь тому, що їх має, крім хіба що дивиться на них очима?» (Проповідник 5, 9-16).

Так, марнота над марнотами і все марнота, якщо немає в нас любови до Бога. Немає нічого сталого під сонцем, бо смерть забере все те, що в наших очах мало вартість, за чим ми побивалися в світі. Каже Тома Кемпійський (І, розділ 23): «Тут дуже скоро прийде кінець. Тому розглянься, що діється з тобою. Сьогодні людина живе, а завтра вже нема її. А як тільки зникне з-перед очей, так зараз і щезає з пам'яті. О, яке воно тупе і тверде те людське серце, що думає лише про теперішність, а вже будучини не передбачає!»

Минає і слава, що її деколи маємо серед людей. Скільки то вже було і є, скільки ще буде людей, що на якийсь час мали, мають чи будуть мати деяку славу між людьми. Але час затирає пам'ять про людей і про їхні діла. Як співаємо в стихирах св. Івана Дамаскина на похороні: «Все людське — марнота, що не перебуває по смерті... Коли прийде смерть, все знищиться». Залишиться лише те, що людина придбала неминуще, вартісне в Богу.

ТЕ, ЩО НЕ МИНАЄ

А що ж є те, що не минає?

На першому місці поставмо Боже слово. «Легше минутися небу й землі, ніж одній рисці пропасти з закону» (Лк. 16;17). Божий закон ніколи не минає!

Не проминає опіка Христова над нами і Церквою: «Отож я з вами по всі дні аж до кінця віку».

Не проминає і пропасть між небом і землею: «Між нами й вами вирита велика пропасть, тож ті, що хотіли б перейти звідси до вас, не можуть; ані звідти до нас не приходять». Та пропасть між нагородженими і покараними триватиме навіки. «І підуть ті на вічну кару, а праведники — на життя вічне» (Мт. 25:46).

Не переминаючою є і любов, про яку тепер так багато говорять, а так мало виявляють. «Якби я говорив мовами людськими і ангельськими, але не мав любови, я був би немов мідь бреняча або кимвал звучний... Любов довготерпелива, любов лагідна, вона не заздрить, любов не чваниться, не надимається, не бешкетує, не шукає свого, не пориватися до гніву, не задумує зла; не тішиться, коли хтось чинить кривду, радіє правдою; все зносить, в усе вірить, усього надіється, все терпить... Любов ніколи не щезає... Тепер пробувають віра, надія, любов, ці троє; найбільша ж із цих — любов». Так каже св. Павло в 13 розділі І листа до коринтян.

Хто з нас у Бога просить зрозуміти те, що переминає, і те, що триває, той знатиме, яких зусиль докладати, щоб працювати для неминущих речей і минущих речей. Хто дбатиме про вічні речі, вони підуть за ним і поза гріб геть аж у вічність і там будуть його радістю, його славою, його щастям, його вдоволенням. Хто ж дбає тільки про минуще, той зі смертю залишить це на землі, а піде перед Бога з «порожніми руками».

Незавидна доля такого. Щасливий, хто просив у Бога мудрости і жив згідно з нею.

Вінніпезький викладач — доктор УВУ

«Куліш як біограф і критик Гоголя» — такий заголовок дисертації викладача Манітобського університету Г. Вібе, який в Українському вільному університеті в Мюнхені здобув ступінь доктора слов'янської філології.

Д-р Вібе родом із Запоріжжя в Україні.

Докторську дисертацію він захистив перед комісією, що складалася з трьох професорів УВУ: Н. Василенко-Полонської, Ю. Бойка-Блохина і Я. Рудницького.

ЗУСТРІЧ ДЕЛЕГАТІВ СУМ

В оселі СУМА в Баребу, Віскансін, відбулася зустріч делегатів Спілки української молоді Америки, Канади і деяких європейських країн з участю 115 осіб.

BAYDALA Drug Stores

- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.

Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.

Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.

М. Лаврин

Overseas European Trading Co.

TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street

EDMONTON 16, Alberta

УВАГА! НОВА АДРЕСА! УВАГА!

ФУТРА

ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ ФУТЕР, ЖАКЕТІВ ШАПОК ТА КОВНІРІВ

35% ЗНИЖКИ

Persian Lamb, Mouton Lamb, China Mink, Hudson Seal, Squirrel, Muskrat & French Seal

Coats & Jackets. Caps, Collars & Muffs.

REPAIRING, REMODELLING & RELINING

Пишіть за інформаціями, або зайдіть особисто до:

DOMINION FURRIERS

10012 - 101A Ave — (REAR) — Edmonton, Alberta

напроти McLeod Building

Phone: 422-4336 Res.: 455-3229

А. Колодка, власник

АЛБЕРТСЬКИЙ МІНІСТЕР МОЛОДІ ПРОМОВЛЯЄ ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

КАРНАВАЛ СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

— Будьте горді з батьків та дідів ваших і з української спадщини.

— Бережіть українську мову та культуру, бо хто цього не робить марнує велику нагоду стати кращим канадцем та культурно збагатити цю велику країну.

— Будуйте, не руйнуйте. Майте в усьому позитивний підхід...

Такі завдання перед українською молоддю поставив міністер молоді албертського уряду Гордон Тейлор, гратулюючи новообраній королеві сумівського карнавалу 17-річній Славці Татчин.

Батьківський комітет при Едмонтонському осередку Спілки української молоді (СУМ) ім. полк. І. Богуна заплянував черговий бенкет-карнавал СУМ. Головою комітету є п. Юрій Шарабун.

Підбрано контестанток (за згодою їхніх батьків), видруковано карнавалові книжечки, винайнято залю, запрошено достойних гостей, укладено програму, і почалась наполеглива праця продажу квитків та карнавалових книжечок, в якій брали участь не лише самі контестантки, а теж їхні батьки, родичі та знайомі.

Прийшов очікуваний день, субота, 12 вересня.

БЕНКЕТ. Аудиторію св. Івана в Едмонтоні виповнила українська публіка: багато молоді і старших. Добре розпропагований Бенкет-карнавал СУМ притягнув удвоє більше учасників, як сподівалися організатори. Прибуло бл. 400 гостей. Деякі з них, як, приміром, п. А. Данилів зі синами, приїхали аж з Ню Вестмінстеру, Бр. К., — майже тисячу миль дороги.

О восьмій годині вечора почулися оплески. Це входили в залю ті, що їм призначено місця за почесним столом: два українські владики (католицький і православний) з делкими священиками, посол В. Томин, голова відділу КУК Р. Осташевський з дружиною, заступник голови ванкуверського відділу КУК А. Данилів, голова СУМ В. Баднюк з дружиною, голова ЛВУ д-р В. Гирак з дружиною, член головної управи ОЖ ЛВУ п-і Т. Федорів, голова Централі українців-католиків д-р Я. Онуферко з дружиною, головний виховник СУМ Д. Ільків з дружиною, представник СУМ Калгарі п. М. Гошуляк, голова УНО д-р М. Суховерський, представник МУНО п-а Суховерська, представник Пласту Т. Слабий з дружиною, представник УНДому В. Стебельський з дружиною, голова Батьківського комітету Ю. Шарабун з дружиною і голова Будівельного комітету п. І. Доросевич.

За хвилину почулися ще рясніші оплески. Це входили в залю контестантки: п'ять молодих, гарних сумівок у супроводі хлопців.

Господарем бенкету був молодий сумівець Олег Гнатюк. Він дуже добре справився зі своїм нелегким завданням.

По вечері, яку почато і закінчено молитвою, були дві короткі промови: албертського посла В. Томина і п. Д. Ількова.

В. Томин у своїй змістовній промові подав багато цінних думок, стверджуючи, що т.зв. революція молоді — це довго плянована й інспірована робота комуністів, спрямована на знищення нашої молоді та християнської традиції. Посол Томин говорив і до молоді, і до батьків, виявляючи велике розуміння проблеми, як теж змін, що їх домагається молодь.

Д. Ільків говорив про потребу Дому молоді, про виховання молодого покоління, зокрема про Спілку української молоді — СУМ, підкреслюючи, що українська молодь все була авангардом в боротьбі за визволення України.

КОРОНАЦІЯ. По вечері програмою керувала сумівка п-і Віра Кендзерська. Погляд усіх був звернений на сцену, куди виходила минулорічна королева Маруся Патан та її княжни: Маруся Дворницька, Ірка Вавринчук, Уляна Скальна і Діяна Карпо.

Сцена гарно прибрана: на тлі синьо-жовтих прапорів — сумівська емблема з золотою обвідкою; вгорі напис: Бог і Україна!

Насередині — трон королеви карнавалу.

Під рясні оплески веселої публіки на сцену вийшли сьогорічні контестантки. Всі, в гарних, спеціяльно на цю оказію пошитих сукенках, з небуденними фризурами, рясніли, мов квіти.

Вірш Кендзерська представила їх по черзі: Славка Татчин, Леся Фіялка, Леся Варава, Рома Багнюк і Ірка Галько.

П'ять юних сумівок, у національних одягах, підносять п'ятьом контестантцям китиці гарних червоних гвоздиків.

Д-р В. Гирак, член крайової управи СУМ, має проголосити вислід контесту. Він знає, як це робити. Не зразу! Цікавість до краю напружених контестанток, їхніх батьків, а теж гостей ще більше зростає, коли він читає: Рома Багнюк — 4090 квитків, Леся Варава — 4635, Леся Фіялка — 5,720, Ірка Галько — 5720 і Славка Татчин — 7125 розпроданих квитків, у висліді чого вона стає сумівською королевою на 1970/71 рік.

Минулорічна королева М. Патан надіває на неї королівський плащ, а запрошений міністер молоді Г. Тейлор вкладає на її голову корону, а на личко складає поцілунок. Ритуал коронації Славки, дочки Марусі й Осташа Татчинів, закінчений.

Міністер Тейлор сказав слово до молоді. Зміст його заклику поданий на початку цього звідомлення.

Молодий студент-сумівець Роман Шарабун подякував міністрові Г. Тейлорові за його участь у коронації. Той юнак зміс говорити. Зразу так і пізнати, що він пройшов курс красномовства. Зміст, форма, виголошення його подяки були знамениті. В теперішній час — сказав — легше будувати шляхи для авт, як найти чи створити правильний шлях, яким має йти сучасна молодь (Гордон Тейлор, знаменитий міністер шляхів, водночас очолює албертське міністерство молоді).

На пам'ятку Р. Шарабун передав міністрові Тейлорові подарунок: різьблений альбом. Міністер, дякуючи за все, сказав, що виступ цього юнака — гарний приклад, як позитивно думає і до чого здібна українська молодь.

На увагу заслуговує теж виступ голови едмонтонського відділу КУК п. Романа Осташевського. У привітальному слові він, між іншим, сказав таке: «Сумівські ідеї, що їх винесли на прапорах і в серцях ваші батьки з рідних земель, прості й ясні. Вони зводяться до двох слів: Бог і Україна. Багато тисяч свідомої молоді вже дала СУМ українській спільноті у вільному світі та українському народові в Україні. Вам, едмонтонські сумівці, ми вдячні за те, чим ви спричинилися до росту і до зміцнення нашої громади».

Подякувавши гостям за участь, голова Батьківського комітету СУМ п. Юрій Шарабун вручив контестанткам гарні подарунки-фотоапарати і погратулював нововибраній королеві. Княжни й королева коротко дякували Батьківському комітетові СУМ, своїм батькам та всім, що допомагали їм розподувати карнавалові книжечки. Вони говорили гарною українською мовою.

ЗАБАВА. Дальшою точкою програми сумівського карнавалу була танцювальна забава. Першою танцювала королева, потім княжни, а далі — всі гості: молоді і старші.

Музика була трохи голосна і криклива, та молодь не нарікала. Танцювала весело.

Опівночі Петро Бойків провів розгру карнавалових квитків. Вижеребковано 15 цінних нагород.

Бенкет - карнавал почато канадським і закінчено українським національним гимном, що їх на фортепіяні грала сумівка Христя Фіялка.

Вся імпреза увінчалася моральним і матеріяльним успіхом, бо була направду добре підготовлена і гарно проведена.

Дуже позитивним був факт, що цим бенкетом-карнавалом проводили молоді. І проводили ним добре. Треба частіше давати з довір'ям провід молодим, особливо коли йдеться про виступи з промовами. Молоді говорять коротко, речево й цікаво, без повчального тону. Це подобається не тільки молодим слухачам; старшим — також.

А такі імпрези, в яких мають спільну ціль і беруть взаємну участь молоді та старші, є, як це підкреслив у своєму слові п. Ю. Шарабун, дуже побажані і корисні.

Іван Шевчук

Сумівець Роман Шарабун вручає дарунок міністрові молоді Г. Тейлорові. Посередині п-і Віра Кендзерська, яка вела програму.

КОРОЛЕВА КАРНАВАЛУ: Славка Татчин з міністром Г. Тейлором, який виконав церемонію коронування.

Королева і княжни сумівського карнавалу: зліва направо — Ірка Галько — перша княжна, Рома Багнюк — четверта княжна, Славка Татчин — королева, Леся Фіялка — друга княжна, Леся Варава — третя княжна.

Фотостудія: «Альфа» (всі три світлини)

Збирають книжки для університету в Римі

Дім, яку започаткував Інститут — Заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі, щоб забезпечити Український католицький університет у Римі виданнями «канадіяни», дала вже задовільний вислід. Досі близько пів тисячі видань з Канади вислано до Риму. Це головно видання, які появились у Канаді, хоч є теж і такі, які появлялися в інших країнах, але тематично пов'язані з українським життям Канади. Серед видань переважають календарі та журнали.

Організатори збирання «Канадіяни» для нашого університету сподіваються вислати до Риму ще куди більше видань.

Я. Рудницький звітує

На зібранні УВАН у Вінніпезі 18 вересня проф. Ярослав Рудницький подав звіт з поїздки на науковий з'їзд порівняльної літератури в Бордо. Там він мав доповідь про Лесю Українку.

Був він і в Лондоні, де виступав з доповіддю.

Неділя, 27 вересня:

год. 7 веч. в залі УНО — доповідь д-ра М. Суховерського: «Рівновага сил і поневолені народи».

* * *

Неділя, 27 вересня:

2 — 5 год. попол. в залі школи ім. св. Луки, 159 вул. — 104 ave.: осіннє чайне прийняття відділу ЛУЖК парафії Успення, а теж фільм з недавньої поїздки в Україну і пояснення.

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

* * *

Неділя, 4 жовтня:

о год. 2.30 попол. чайне прийняття едмонтонського відділу СУМ в УНДомі, 9620 — 100 ave.ню. В час прийняття продаж вишивок і домашнього печива.

* * *

Неділя, 4 жовтня:

о 7-ій год. веч. в залі філії УНО, 10629 - 98 вул.: прилюдна наукова сесія заходом управи Осередку НТШ з доповіддю інж. М. Фляка на тему: «Воронім правду про Україну». Управа Осередку НТШ прохає всіх членів і приятелів взяти участь у цій сесії.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка «Українські вісті» ◆ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta
Телефон 422-5708 Telephone

Second class mail registration number 1035.

НІ НЕ ЗАБАГАТО, А ЗАМАЛО

«Забагато» — так одним словом можна передати загальний погляд канадської англомовної преси після появи першого тому звідомлення королівської комісії для справ двомовности і двокультурности. Помалу приймається погляд, що комісія Бі-Бі сказала не забагато, а замало.

Вінніпезька «Фрі Пресс» (19 вересня) вмістила критичну оцінку недавньої едмонтонської конференції «За багатокультурність». Стаття вінніпезької газети таки оборонює двокультурність, проте висуває критичні уваги на адресу членів комісії, які щедро забезпечують культуру французьких канадців, хоч ці насправді хочуть не культури, а політичних прав.

В рамах офіційної двокультурности треба з а о х о ч у в а т и інші групи зберігати свою культурну спадщину, каже автор статті в «Фрі Пресс».

Торонтський щоденник «Телеграм» (9 вересня) у статті «Двомовність і багатокультурність» наводить погляд сен. П. Юзика, виразно не підтримує його, але визнає, що звідомлення комісії Бі-Бі не усуває всіх неясностей. «Ця справа вимагає уточнення».

Щораз менше тих, що про звідомлення комісії Бі-Бі кажуть «забагато», хоч усе ще замало тих, що кажуть «замало». Якась зміна все ж відбувається. Треба нам на цю зміну далі впливати.

КІЛЬКІСТЬ ПАРТІЙ В УНРАДІ ЗРОСТАЄ

Нелегко сказати, скільки тепер партій в УНРаді, бо невідомо, скільки в нас партій узагалі. Однак певно, що кількість партій в УНРаді зросла. З однієї УРДП (Української революційно-демократичної партії) зробилися дві. Навіть невеличке УНДО (Українське національне демократичне об'єднання) має вже, нівроку, дві фракції.

Бюлетень Державного центру в Мюнхені (14 вересня) ще не приніс коментаря про німецько-совєтський договір, зате повідомляє про те, як праве крило УРДП вшанувало пам'ять Ів. Багряного. Над його могилою в Новому Ульмі була Панахида з участю екзильного президента М. Лівицького, М. Степаненка та інших чільних осіб із кіл УРДП та української громадянства. Можна сподіватися, що за прикладом «правого» лідера УРДП М. Степаненка піде теж «лівий» лідер В. Гришко, себто він та інші чільні особи з кіл УРДП так само підуть молитися над могилою Багряного. Православну Панахиду беззастережно приймає як праве, так ліве крило УРДП. Можливо, що є між ними якісь ідеологічні розходження. Зовсім певно, були в УРДП різні особисті потрясення, а від цього ідеологічні різниці поглиблюються надзвичайно.

Тільки дуже тонкий аналітик міг би з'ясувати ідейні розходження в УНДО, які, може, згодом будуть виразніші. Покищо виразно видно тільки особисту перемогу керівника ресорту зовнішніх справ ВО УНРади. Наш екзильний міністер закордонних справ, який належав до УНДО, в час голосної справи А. Фіголя не слухав своєї партії. УНДО відкликало його з УНРади, а потім припинило в правах члена партії. Але він зробив вибори в УНДО, себто одержав листи з підтримкою від якоїсь групи членів УНДО. Тепер президія УНДО протестує проти тих «виборів».

Була з Мюнхену вістка, що три наші селянські партії об'єдналися в одну. Тепер прийшло спростування: були і далі є три селянські партії. Добре, що тільки три.

В таких умовах трудно сподіватися, що т.зв. політичний сектор буде реорганізований, що т.зв. громадський сектор буде притягнений. Є небезпека, що політичний сектор швидко буде мати новий сектор: дитячий.

КРАСА ОПИСАНА, ТА НЕ БАЧЕНА

Туристи, які їдуть в Україну, зустрічаються зі своїми рідними в готелі «Інтуриста». В село їх здебільшого не пускають. Шкода, бо «Радянська Україна» (14 вересня) описує велику красу колгоспного села.

«Вечорами, коли стихає гомін на полях і яскравими вогнями спалахнуть вікна колгоспних будинків, — оживає, повниться людським потоком головна вулиця села. Поспішає сюди молодь, ідуть літні люди, великі колгоспні родини».

Потім кажеться, що радісні вечори щасливих колгоспників, які рвуться до культури, почалися ще за Леніна. «Та в наші дні питання культурного розвитку села особливо актуальні і важливі». Гм... Це, здається, значить, що культурного розвитку в колгоспному селі трохи ще мало, хоч від Леніна минуло вже півсторіччя.

Якби тільки мало! «Радянська Україна», після поетичного опису колгоспного села, нарікає на «серйозні недоліки», і то «в ряді областей».

Мабуть, нескоро ще пускатимуть туристів подивитися на красу колгоспного села.

В. Симоненко – співець української сім'ї

ДОПОВІДЬ В. ЯНОВА У ВІННІПЕЗІ

У вінніпезькому Домі науки 1 вересня ректор Українського вільного університету Володимир Я н і в мав прилюдну доповідь «Українська родина в творчості Симоненка».

Поет Василь Симоненко, — сказав доповідач, подавши аналізу його поезій, — був понад усе співцем української родини. Розуміння родини в Симоненка традиційне. В нього часто виступає д і д, як символ розуму та досвіду. В українській духовості, сказав проф. Янів, є щось незнищенне. Він теж зауважив, що центральною постаттю української родини є м а т и. Це, на думку доповідача, мало і має вплив на українську сантиментальність.

У дискусії після доповіді дехто заторкував проблему ролі б а т ь к а в українській сім'ї. Зібранням керував д-р М. Марунчак.

Проф. Янів, ректор УВУ в Мюнхені, прибув до Вінніпегу разом зі своєю дружиною.

ІСТОРИЧНО-ПРАВНИЙ ТИТУЛ КИЇВСЬКО-ГАЛИЦЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ

Григор ЛУЖНИЦЬКИЙ
«Америка»

Уже від кількох місяців деяка частина нашої преси не знає, як і коли вживати титулу «київсько - галицький митрополит». Цей титул належиться історично й правно сьогоднішньому верховному архиєпископові нашої Католицької Церкви Блаженнішому Йосифові.

І признаймося одверто, що, на сором нам, не ми, а французька католицька преса, краще була ознайомлена з історією нашої Церкви, бо під час недавнього (сміло можна сказати, тріюмфального) перебування у Франції, преса тієї країни звала Блаженнішого Йосифа «Київсько-галицьким митрополитом Йосифом VII» (у Східніх Церквах прізвище владик не вживається; це латинський вплив). У той час частина нашої (канадської) преси... відмовила Його Блаженству взагалі права вживати титулу «київсько-галицький митрополит», бо, мовляв, право до цього титулу мають т і л ь к и православні владики.

Незалежно від того, що таке твердження є історично нісенітницею і доказом незнання історії Церкви України, саме питання історичного титулу «київсько-галицький митрополит» дуже цікаве, як, з одного боку, з уваги на москвофільство й рабську покору декого з наших владик 17-го сторіччя, так, з другого боку, з уваги на стійкість в обороні нашої Церкви і непризнавання державних законів рядом наших католицьких владик, бо ті закони безпосередньо завдавали шкоду нашій Церкві.

Не соромімся признатись до наших помилок та не робім українських «героїв» і «великих людей» з московських агентів, якими були, наприклад, архиєп. Лазар (Баранович) чи київський митрополит Гедеон (князь Четвертинський).

Через їх честилюбство, з гетьманом Іваном Самійловичем у проводі, як справедливо підкреслює православний історик Української Церкви Іван Власовський („Нарис історії Української Православної Церкви", т. II, 330 і дальше, Бавнд Брук, 1956), віддано Москві й знищено автономність Української Православної Церкви.

Слід тут згадати, що, згідно зі своєю «етикою», Москва «віддячила» за це Самійловичеві: 22 липня 1687 арештовано його враз із сином Яковом і закутого в кайдани вивезено в Сибір, а цілу родину вимордовано.

Тому в статті нашій ми звертаємо речі по імені, незалежно, чи це буде комусь боляче, чи ні, бо лише так зможемо уникнути непорозумінь і нісенітниць, що їх довгими роками пхали нам у голову московські історики „всероссійскої Церкви". А ці нісенітниці з московської школи ще досьогодні покнутують по сторінках деяких газет.

І. ІСТОРІЯ ТИТУЛІВ

Історія надавання титулів і зв'язаних з титулом прав і привілеїв у церковній адміністрації України, від самого початку існування християнства була залежна від царгородського патріярха, синодального вибору Руси-України, а далі від суздальсько-московських царів (чи московських патріярхів), литовсько-руських князів, польських королів і врешті римських папів.

І хоч на вид дві українські митрополії, київська, початки якої сягають 11 сторіччя (дата непевна), і галицька (1303), мають свій окремий шлях життя, часом ідуть разом, часом окремо, при кінці 16-го сторіччя шляхи обох цих митрополій збігаються разом. Маємо на думці дві дати, основні в цьому випадку й дуже близькі (різниця шістьох років): створення московської патріярхії 1589 і акту Берестейської унії 1595.

З хвилиною постання московської патріярхії починається вже повна й цілеза дія підкорення Української Церкви Москві й рівночасно оборони її самостійности за допомогою Апостольськ о г о престолу. І, що найцікавіше, галицькі владики, як побачимо пізніше, зовсім не визнають скасування галицької митрополії візантійським цісарем Іваном Кантакузеном 1347 р. (де сталося заходом московського князя Семена Гордого) і, користуючись пізніше титулом київського митрополита, який перший, як голова українського єпископату підписав Унію (митрополит Михайло IV Рогоза) та завдяки буллі папи Климента VIII, офіційно вживають титулу «митрополит Галича».

Іншими словами, кажучи, українські владики, об'єднані з Апостольським престолом, не лише не визнають державних окупаційних декретів (у цьому випадку польських і московських), але й нехтують ними, бо коли галицьку митрополію, після її скасування 1347 р., офіційно відновлено щойно 1808, впродовж 1700-их років українські католицькі владики вживають не лише титулу «галицький митрополит», але й історичного українського титулу «митрополит усієї Руси», що його загарбав московський патріярх Йоаким.

II. КАТОЛИЦЬКІ ВЛАДИКИ

Першим київським митрополитом, який у своїх листах-посланнях почав титулуватися уже в 1604 р. «митрополит київський і галицький» (А. Петрушевич, „Дополнение ко сводной галицко-русской літописи с 1600 по 1700, Львів 1891, стор. 18), був одним із найвизначніших владик 17-го сторіччя Іпатій (Потій).

Зробив він це законно. З хвилиною, коли львівський єпископ Гедеон (Балабан) відмовився від об'єднання з Апостольським престолом, Галичина залишилась без католицького єпископа. Силою своєї влади, бо київський митрополит був головою (у світлі найновіших дослідів верховним архиєпископом) єпископату України, Іпатій перебирає під свою опіку галицьке владицтво, бо йому належали всі права згідно з буллею папи Климента VIII.

Що більше, митрополит Іпатій, як безпосередній наслідник митрополита Михайла (Рогози), іде тут слідом конституції папи Климента VIII, проголошеної в Римі, 23 грудня 1595 р., яка митрополитові Михайлові повністю затверджує титул: «Михайло, архиєпископ-митрополит Київський і Галицький і всієї Руси» («Документа Понтіфікум Романорум гісторіям Україне ілюстрантія, т. I, 1075 — 1700, за редакцією о. А. Великого, Рим 1953, стор. 236 - 243; латинською мовою: «Міхаель, Архіепіскопус Метрополіта Кіовієнсіс ет Галіціенсіс ак тотіус Руссіе».

Не дивно, отже, що чергових, після Михайла IV, 15 київських католицьких митрополитів, уживають повністю, докладно від 1699-го року до 1805-го, титулу не лише «київський і галицький митрополит», але теж і „всея Руси". Так, наприклад, на офіційних письмах підписується один із велетнів нашої Церкви і майбутній святий Йосиф У Рутський (1613-37): «митрополит Києва, Галича і всея Руси» („Епістоле Йосефі Рутський", за редакцією оо. Т. Галущинського й А. Великого, Рим, 1956, лист 10 з 22 червня 1622 р. (стор. 28-9) — усі листи тут згадані появились у видавництві оо. василіян у Римі в оригіналі, латинською мовою).

Деякі київсько - галицькі владики так підписуються, (як, наприклад, Лев II (Кишка) 1714-28, „Епістоле Леоніс Кішка, Ат. Шептицький, Флоріяні Гребницький" за редакцією о. А. Великого, Рим, стор. 136): «Лев, архиєпископ-митрополит всея Руси» (документ з 22-го жовтня 1726).

В той же час, приблизно з половини 17-го сторіччя, галицькі владики стають спершу адміністраторами (як, напр., львівський єпископ Йосиф (Шумлянський) від 1673 р.) київської митрополії, а згодом, як єпископи-помічники з правом наслідства, київсько-галицькими митрополитами.

Таким історичним документом є офіційний підпис на звідомленні львівського владики Атанасія Шептицького („Епістоле", заначене вище видання, стор. 187), що він його з дати: Львів, 2 жовтня 1731 р., переслав до Апостольського престолу: «Атанасій на Шептицях Шептицький, Божою й Апостольською престолу милостю архиєпископ - митрополит Київський і всієї Руси, єпископ Львівський, Галицький і Каменецький, Київсько-Печерський і Київський архимандрит».

Маємо теж доказ, що австрійська влада, зокрема цісарева Австрії Марія-Тереза, повністю визнавала титул «Київсько-галицького митрополита» львівським владикам. Коли 1 лютого 1778 помер київський католицький митрополит Феліціян Володкович і на київський престол вступив дотеперішній єпископ-помічник із правом наслідства, львівський владика Лев III Шептицький, цісарева Марія-Тереза пересилає йому відручне ґратуляційне письмо з датою 27 червня 1778 (лист в оригіналі поміщений у М. Гарасевича «Анналес Екклесіе Рутене», Львів 1862, стор. 500-1), адресоване до «Лева Шептицького, архиєпископа Києва, єпископа Львова й митрополита усіх русичів-уніятів грецького обряду» („Ерцбішофен цу Кійов, Бішофен цу Лемберґ унд метрополітен Греці ріґус уніті фон ганц Ройссен").

Коли ж київську католицьку митрополію враз із Українською Католицькою Церквою на центральних землях України Москва вогнем і мечем знищила, папа Пій VII буллею з 17 квітня 1807 року п.з. «Іп універсаліс Екклесіє реґімене» відновляє галицьку митрополію і, покликаючись на права надані київсько-галицьким митрополитам папою Климентом VIII, затверджує галицьким митрополитам усі права, що їх мали київські митрополити, включно з привілеєм титулу «митрополита всієї Руси».

Правно в наш час відновив цей історичний привілей Божий слуга митрополит Андрій, який від папи св. Пія X одержав повоне затвердження повних прав «митрополита всієї Руси», бо інакше він не мав би був права організувати російську католицьку Церкву (С. Королевський, „Метрополіт Андре Шептицький" (французькою мовою), Рим 1964, стор. 187 і далі), як теж і повні юрисдикційні права київсько-галицького митрополита, чого доказом є історичний листовний привіт Божого слуги Андрія до Національної Ради з дня 24 квітня 1917 (повний текст листа поміщений у спогадах Ол. Лотоцького «Сторінки минулого», том III, стор. 379-80, видання Української Православної Церкви в США, 1966).

III. ПРАВОСЛАВНІ ВЛАДИКИ

Як уже згадано, необ'єднані з Апостольським престолом українські православні владики, — до речі, помимо протесту свідомого нижчого духовенства, що слід з приткском зазначити, — с а м і позбавили себе найважливішого історично-правного титулу київсько-галицьких митрополитів, передаючи московському патріярхові Йоакимові (1674-90) титул «митрополит всієї Руси».

І хоч «томос» царгородської патріярхії з 13 листопада 1924 р. ствердив н е к а н о н і ч н і с т ь підпорядкування Української Церкви Московській Православн і й Церкві в 1686-ому році, то, як справедливо зазважує історик І. Власовський («Нарис історії Української Православної Церкви, том II, стор. 330-43, Нью Йорк — Бавнд Брук, видання УПЦеркви в США, 1956), сам факт честилюбства і москвофільства деяких тодішніх наших православних владик дає нам нагоду в правдивому світлі подати постаті таких «церковних, політичних і літературних діячів», як пише наша „Енциклопедія українознав с т в а" (словникова частина, I том, стор. 91, Париж — Нью Йорк 1955), що нібито «обстоювали незалежність української духовенства від московського патріярха». Таким начебто був чернігівський архиєпископ Лазар Баранович (1593 - 1694), контркандидат проти Гедеона Четвертинського на київський митрополичий престіл.

Історія, як відомо, не судить по словах, лише по ділах. А одним із таких діл є письмо-скарга Лазаря Барановича до кн. Голіцина з 168 р. (А. С. Петрушевич, „Дополнения ко сводной гал.-рус. літописи 1600 — 1700", Львів 1891, ст. 678). Листа подаємо дослівно, змінюючи трохи правопис. Є це скарга на київського митрополита Гедеона (Четвертинського), який: «отнял у мене архиєпископське ім'я, велів називати мене только єпископом, тогда коли тоє назвиніс дав мені бл. п. цар Алексей Михайлович... Падаю перед вашего царского величества лицем (царем тоді був Іван V — прим. моя Гр. Л.); приміте прошеніє моє: да буду со всею епархією моєю прямо под благословеніем святійшого патріярха Московского, наравні с прочим великороссійскими архієреями і пусть преемники мої поставляются в Москві, а не в Києві».

Можемо собі уявити радість патріярха московського Йоакима, коли 15 липня 1688 р. підписував грамоту, силою якої чернігівська епархія відпала від київської митрополії і перейшла під юрисдикцію Москви.

Не менший честилюбцем-москвофілом був і православний митрополит київський Гедеон (князь Святополк Четвертинський, 1685 - 1690), людина хворобливої просто амбіції. Коли 1684 року він із Києва написав смиренні й чолобитні листи до царя та патріярха московського, а цар у відповіді не назвав Гедеона князем, той заслаб і мало не помер, бо «навіть і король польський завжди зван його князем» (Ю. Пелеш, „Гешіхте дер Уніон", I, 546, Відень 1880).

Гедеон виразно зазначав, що коли його виберуть київським митрополитом, він прийме „жезл архипастирский не от кого другого, как от московского патріярха", і в Москві 8 листопада 1685 р. в Успенській церкві склав присягу «бути в послушенстві отцю своєму, великому господину, святійшому Кир Йоакиму, патріярху Московському і всея Росії і північних країн» (Ів. Власовський, Нарис історії УПЦеркви, том II, стор. 336-7).

Очевидно, що в грамоті патріярха Йоакима, вручений митр. Гедеонові, яз київський митрополичий престіл не лише немає слова про права і привілеї київського митрополита, але й пропущено титул «всея Руси» (Ів. Власовський, ст. 337), тобто найважливіший історично-правний титул, що його досьогодні оборонив Апостольський престіл конституцією папи Климента VIII, і який то титул передав у своїй присязі московському патріярхові сумної пам'яті український київський владика.

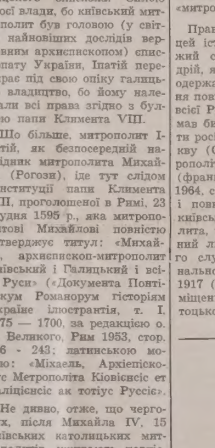

Пішліть їй канадські вакації $504

Найкраще поїхати додому, але в заміну цьому можна спровадити дорогу вам особу сюди. Це можна зробити при допомозі передплаченого пляну на квиток. Ви купуєте квиток тут в Канаді, а ми привеземо її сюди, піклуючися нею під час всієї подорожі. Отже, тепер найкращий час це зробити. Позасезонові квитки були завжди низькі, але від 1 листопада до 31 березня ціна квитків найнижча — $504 за економну подорож в обі сторони Київ/Едмонтон або Калгари/Київ на 29 до 45 днів. Користайте з нашого пляну „Лети тепер — плати пізніше", якщо цього бажаєте. Це — звичайна, проста справа — доручіть вашому подорожньому агентові або „Ейр Канада" полагодити всі деталі. Але зробіть це негайно; пам'ятайте — квитки тепер найдешевші!

AIR CANADA

ШІСНАДЦЯТА НЕДІЛЯ

4 жовтня

ДРУГИЙ ЛИСТ ДО КОРИНТЯН: зач. 181

Брати, ми як співробітники наломинаємо вас, щоб ви не приймали ласки Божої надармо.

Бо каже: приємного часу вислухав я тебе і в день спасіння поміг тобі. Це нині час догідний, це нині день спасіння.

Нікому ні в чім не даємо соблазни, щоб наша служба була без догани, але у всім представляємо себе як слуги Божі, у великій терпеливості, в горі, в бідах, у прикростях, в битті, у в'язницях, у ворохобнях, у трудах, у сторожах, у постах, у чистоті, у знанні, у довготерпеливості, в добротливості, у Святім Дусі, в нелицемірній любові, в слові правди, в силі Божій.

Зі зброєю праведности в працій руці і лівій руці, славою і безчестям, ославленням і хвалою, як зводителі, а правдиві, як незнані, як умираючі, а оце живі, як карані, а не повбивані, як сумні, але завсіди веселі, як убогі, а многих збагачуючі, як нічого не маючі, а все посідаючі.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТЕЯ: зач. 105

Сказав Господь цю притчу:

Один чоловік, від'їжджаючи, покликав своїх слуг і передав їм своє добро. І дав одному п'ять талантів, другому два, третьому один, кожному по його силі, і зараз від'їхав. Той, що взяв п'ять талантів, орудував ними і заробив других п'ять. Так само й той, що два. А той, що взяв один, пішов і закопав його в землю і сховав срібло свого пана.

По довшому ж часі приходить пан тих слуг і зводить з ними розрахунок. І приступив той, що взяв п'ять талантів та й каже: Пане, п'ять талантів ти передав мені, ось других п'ять талантів я ними придбав. Сказав же йому пан його: Гаразд, слуго добрий і вірний у малому ти був вірний, над многими тебе поставлю; увійди в радість свого пана.

Приступив і той, що взяв був два таланти, та й каже: Пане, ти дав мені два таланти, ось я придбав ними другі два таланти. Сказав йому пан його: Гаразд, слуго добрий і вірний! У малому ти був вірний, над многими тебе поставлю, увійди в радість твого пана.

Приступив же і той, що взяв один талант та й каже: Пане, я знав тебе, що ти твердий чоловік; жнеш, де не сіяв, і збираєш, де не розсипав; і побоявшись, я пішов і сховав твій талант у землю, ото маєш своє.

Озвавшись же пан його, сказав йому: Лукавий слуго і ледачий! Ти знаєш, що я жну, де не сіяв, і збираю, де не розсипав; тож треба було тобі віддати моє срібло купцям, і я, вернувшись, взяв би своє з лихвою. Візьміть же від нього талант і дайте тому, що має десять талантів; бо кожному, хто має, дасться та прибавиться, а в того, хто не має, забереться від нього й те, що ніби має. А непотрібного слугу вкиньте в пітьму зовнішню: там буде плач і скрегіт зубів".

Промовивши це, він додав: хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає.

Богослуження: вересень-жовтень

Гр.Юл.Дн. Юліянський календар Григоріянський календар

27	14	Н	15 по Сош. Воз. Ч. Хр.	19 по Сош. Калістрата
28	15	П	Никити вмч.	† Харитона преп.
29	16	В	Євфимії вмч.	Киріяка преп.
30	17	С	Софії мч.	Григорія сщмч.
1	18	Ч	Євменія преп.	Покр. Пресв. Богоордиці
2	19	П	Трофима мч.	Кипріяна сщмч.
3	20	С	Михаїла мч.	Діонисія А. сщмч.

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie
27. — Ройс 10.00; Кситузн 3
4. жовтня — Гай Прері 10; Гайнс Крік 3.00
11. — Норт Стар 10; Ройс 3

АЛБЕРТА

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741
27. — Боннивил год. 10 р.
4. жовтня — Ст. Павль год. 9.30 рано (храм) — спільний обід
11. — А4рон Ривер год. 10.30 рано

о. Г. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501
27. — Смокі Лейк
4. жовтня — Радвей
11. — Восетна

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572
27. — Менлі год. 10.00
27. — Менлі год. 10
4. жовтня — Вайлдвуд (храм. празн.) год. 9.30
11. — Карвел год. 10

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 110 A Ave., Edmonton
27. — Восток св. Мих. — Воздв. Чесн. Хр. — неділя год. 9 р. Всен. год. 10 Сл. Божа

о. Ол. Захарясевич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835
27. — Голден год. 10.30
4. жовтня — Голден год. 8.30; Дейзленд год. 10.30
11. — Голден год. 8.30;; Коперник год. 10.30
12. День подяки — Голден год. 10.30

о. П. Іванець
6036 - 105 B. St., Edmonton
Ph. 434-8279
27. — Скаро год. 10

о. Б. Каричек
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593
27. — Атабаска 9; Бойл 11.30; Ню Пайн Крік 1 попол.
4. жовтня — Росінгтон 10
11. — Атабаска 10; Бойл 12.30

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890
27. — Ллойдмінстер 10.30
4. жовтня — Мирнам 10.00; Бовелон
11. — Файделиті 9.00

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345
27. — Ту Гилс год. 9; Новий Київ год. 10
4. жовтня — Ту Гилс год. 10
11. — Ту Гилс год. 9; Новий Київ год. 10
12. — Новий Київ год. 10; Плейн Лейк год. 11; Ту Гилс год. 7 веч.

о. М. Мартинюк
12204 - 113 Ave., Edmonton
27. — Гей Лейкс 10 (празник)
4. жовтня — Кемровз 10.00 (празник)
4. жовтня — Кемрова 10 г. (празник — обід)

Медісен Гет
27 вересня — 3 год. попол.

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952
27. — Редвотер год. 10
4. жовтня — Редвотер год. 10.30
11. — Редвотер год. 9; Федора год. 10.30

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
27. Воздвиж. Ч. Хр. — Давнінг год. 2 попол.
4. жовтня — Вильна
11. — Стрий

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
27. — Інісфрі Х ренч (празник)
4. жовтня — Левой 10.30
11. — Ренфурлі 10.00; Інісфрімісто 12 (День ЛУКЖ)

о. І. Черкавський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent
27. Воздвиж. Ч. Хреста — Дервент 10 год. рано

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
27. — Норт Батлфорд
4. червня — Радісон (празник)
11. — Норт Батлфорд; год. 2.30 попол. — Медовлейк

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
27. — Гаврилюки 10 год.

о. В. Фляк
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306
27. Воздвиження Чесного Хреста (піст) — Гамболдт 9; Кадворт 11
4. жовтня — Бруно 9.00; Волверін 11.00, Покров Пресв. Богородиці (храм)
11. — Гамболдт 9.00; Кадворт 11.00; Леніген 4.00 попол.

о. А. Хоруняий
P.O. Box 111, Alvena, Ph. 10
27. — Алвена-місто

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.
27. — Вакав 10; Сокаль 11.30
4. жовтня 9; Прудгом 11
11. — Вакав 10

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company

10702 - 101 St., Edmonton

Найбільша в Едмонтоні й одинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з ґраніту й мармуру до оглядання в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, ґраніту й бронзи. Написи на пам'ятниках даром та дарова достава. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 35% опусту від нормальної ціни.

ВСЯ ПРАВДА ПРО НАШУ ДАВНЮ ЦЕРКВУ

ЦЕРКВА СВЯТИХ СЕРГІЯ ТА ВАКХА В РИМІ

Микола ЧУБАТИЙ

В «УВістях» з 3 вересня ц.р. була поміщена стаття о. М. Нички ЧСВВ про церкву св. Сергія й Вакха, викликана приміткою о. Ю. Федорова в його книжці «Обряди Української Церкви». Автор там мав написати таке: «Церква Сергія і Вакха враз з будинками... належала до Київської, потім Галицької митрополії. Потім була віддана до вжитку українським василіянам, які по ув'язненні українського єпископату перепродали будинок жидам на готель, а церкву — на забавовий сальон».

Така інформація о. Федорова зовсім природно викликала статтю о. Нички, яка має оборонний характер.

При кінці редакція «УВістей» додала свою примітку: «За вістками з Риму, офіційно ще не поданими, Блаженніший Иосиф купив церкву Сергія і Вакха».

Тільки два місяці тому пробував я в Римі, викладаючи на вакаційнім курсі. Раніш бував я в Римі чотири рази: перший раз 1955 року як учасник X-го міжнародного конгресу історичних наук. Як історик та католицький діяч, я тією історичною церквою зацікавився від першого разу і вже 1955 року там, у тодішньому осідку центральної управи оо. василіян відвідував я моїх приятелів.

Тому для інформації подам факти про минуле й теперішнє цієї церкви.

Положення церкви та її минуле

Невелика церква з досить великим, п'ятиповерховим будинком стоїть на П'яцца Мадонна деі Монті ч. 3, майже в самому серці старого, ще поганського та християнського Риму. Звідти вуличкою, що йде вниз, за п'ять хвилин ходу дійдете до славетного Колізею (Колоссео), місця масового мучеництва перших римських християн. Таки зараз направо положені найстарші руїни Риму: Форум Романум та Курії сенату. Зараз близько — руїни цісарського Риму: Палятин.

Положення церкви св. Сергія та Вакха — це вимріяне місце на пансіон для туристів, які хотіли б основно оглянути старий Рим.

Цю церкву, тільки 45 літ після Берестейської унії, 1641 року дістав у дарунку для Української Католицької Церкви київський митрополит Рафаїл Корсак від кардинала Барберіні, брата папи Урбана VIII, приятеля русинів-католиків, автора відомих слів: «Через вас, русини, я сподіваюся навернути Схід». Митрополит Корсак примістив там василіян, як свого роду амбасаду Київської католицької митрополії.

В той час і ще бл. наступних 50 років митрополити водночас були василіянськими протоархимандритами, тому точна різниця між власністю митрополитів та окремою власністю чину василіян не існувала, тим більше, що всі представники митрополита при Апостольськім престолі, так звані прокуратори, були василіянами до того часу й потім, коли при кінці 17-го століття василіяни вибирали собі окремого найвищого наставника.

Продовж сторіч, очевидно, Василіянський чин право власности до церкви св. Сергія та Вакха набув правом засидження.

Тим чином автор книжки «Обряди Української Церкви» помилився, коли написав, що ця церква була власністю також галицьких митрополитів (ця митрополія заснована 1807 р.). Так само мені невідомо, щоб останні галицькі митрополити — Божий слуга Андрій та Блаженніший Иосиф — уважали цю церкву власністю митрополитів. За наших часів неквестіонованими власниками тієї понад 300-річної амбасади Української Католицької Церкви в Римі були василіяни, хоч уже в XIX сторіччі уряд прокуратора вийшов з ужитку.

Одначе церква й будинок при церкві стали історичним заповідником Української Католицької Церкви, під опікою та національною відповідальністю управи оо. василіян. Підземелля церкви стало некрополем українського католицтва в Римі. Сталося так, що саме перший власник церкви митрополит Рафаїд Корсак, прибувши 1642 року в церковних справах до Риму, там захворів і помер. Його поховали в підземеллях церкви св. Сергія та Вакха. Після того ховали там прокураторів нашої Церкви в Римі. Деякі з них мали єпископські свячення.

В церкві св. Сергія та Вакха зберігалися рідкісні ікони, наприклад, чудотворна запрестольна ікона Матері Божої Жировицької. В будинку під проводом василіян містилася до 1932 року «Руська колегія», попередниця колегії ім. св. Иосафата, і центральна управа, т.зв. курія Василіянського чину аж до 1960 року. Тоді за протоархимандрита о. П. Миськова оо. василіяни купили собі гарну палатку на Авентині і там примістили центральну управу свого чину. Квартал узгір'я Авентину вважається в Римі за резиденційну дільницю римської аристократії.

Кому оо. василіяни продали посілість?

О. Федорів написав, що оо. василіяни, які мали «в ужитку» власність митрополії, продали її «жидам». Це не зовсім так, бо власність у час продажу була в руках оо. василіян.

О. Ничка пояснює, що не продано «жидам на готель», тільки на південно-американську римо-католицьку колегію.

Коли 1963 року я відвідував моїх приятелів — василіян уже на Авентині і мимоходом спитав, що сталося з церквою св. Сергія та Вакха, то дістав лаконічну відповідь: «перейняли єзуїти». Воно могло так бути, що південно-американською колегією завідували єзуїти. Одначе згодом я довідався, що церква св. Сергія та Вакха — вже у руках світських підприємців, які плянують там відкрити готель для туристів. Чи тими новими власниками були «жиди», не знаю. Та це й не важить, бо й так наш більш як 300-річний заповідник у Римі, з гробом третього київського митрополита та інших ієрархів дістався в руки торговців, які могли з ним зробити, що хотіли. Сталася справа прикра, скажу — боляче прикра.

Пишучи про продаж, о. Ничка каже: «Чин василіян не може без дозволу вищої влади позбуватися своїх посілостей. І на це він одержав дозвіл». Не знаю, про яку вищу церковну владу говорить о. Ничка, що на неї можна б скласти відповідальність? Таж василіяни мають привілей «екземпції» і підлягають тільки Папі. То чи Святіший Отець дав дозвіл на продаж? Хіба ні.

Так само о. Ничка говорить про всякі застереження, які були поставлені південним американцям. Видно, ці застереження юридично були безвартісні, коли церква так скоро могла перейти в руки світських торговців.

Яка дальша доля нашого заповідника?

На правдиву розраду зболілих сердець українців-католиків у всьому світі можу поінформувати, що загрожена цінність українського католицтва вже врятована і буде вжита якнайкраще для українських католиків.

Пробуваючи в червні ц.р. в Римі, я довідався про всі подробиці цієї справи з автентичного джерела.

Церкву св. Сергія та Вакха Його Блаженство Иосиф відкупив з чужих рук саме в час. Підземелля з гробами ієрархів було вже в жалюгіднім стані. Тепер проводиться ремонт церкви та будинку.

У церкві св. Сергія та Вакха буде утворена перша парафія вірних, об'єднаних спільним русько-українським обрядом. Рим, як відомо, є дієцезією Папи, якою в імені Папи управляє вікаріят Риму. Вікаріят уже погодився на створення нової парафії, яка буде підлягати верховному архиєпископству. Таким чином у Римі біля Колізею буде перша наша парафія для вірних, що живуть у Римі й околиці.

Собор Святої Софії при університеті остане осідком верховного архиєпископства та його синоду, для українців-католиків усього світу.

Будинок при церкві св. Сергія та Вакха буде відремонтований. Там буде приміщений Український музей, що буде відкритий для відвідувачів. Музей тепер находиться в університеті, одначе різні музейні збірки напливають тепер у такій кількості, що в університеті вже нема місця для дальших колекцій. Експонати займають тепер коридор і деякі залі першого поверху.

Музей буде приміщений на партері і на нижніх поверхах парафіяльного будинку. Нагорі плянують створити пансіон для українських туристів. Ця справа остаточно ще не вирішена.

Ось таке давнє минуле та теперішня доля українсько-католицької «амбасади» в Римі. Вона врятована для українського народу.

Заввага автора. Українським газетам, яких ця справа цікавить, даю дозвіл цю статтю передрукувати.

«ІДІТЬ, НАВЧАЙТЕ І ХРИСТІТЬ»

Апостольство мирян — Христів заповіт

Перший із евангелистів, апостол Матей, кінчає свою Євангелію сказаними Христом до апостолів словами: «Тож ідіть у світ, навчайте всі народи, христячи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все те, що я заповідав вам. І це Я з вами по всі дні до кінця віку» (Мт. 28, 19-20).

Годі сказати, чи ці кінцеві слова Матеєвої Євангелії були теж останніми словами Христа, які Він говорив до своїх апостолів, коли остаточно розставався з ними і на їх очах возносився до неба. Певне те, що це були одні з останніх, наче заповітні слова Христа. Ними Він передавав своїм апостолам післанництво у світ, яке сам мав і закінчував у світі: «Отче святий, як Ти післав мене у світ, так і Я посилаю їх у світ» (Ів. 17, 18).

ПОМІЧНИКИ В ПРАЦІ

Апостоли, Христові післанці, були тими, що мали поширювати у світі поміж усіма народами ту Його науку, якої вони самі слухали впродовж трьох років з Його уст у рідній країні. Перед апостолами стояло завдання, на виконання якого не вистачала їхня дванадцятка. Першим великим успіхом апостолів було охрищення п'ятьох тисяч прочан з різних країн, що увірували в Христа під впливом їхньої проповіді на свято П'ятдесятниці. Апостоли переконувалися, що для їхнього завдання замала їхня кількість. Їм треба було мати помічників у їхній апостольській праці. Треба було мати їх більше, як сімох дияконів, яких вони притягали собі до помочі положенням на них рук. До помочі у своїй праці апостоли мусіли притягати і таких, що на них вони не клали своїх рук — мирян, тим більше, що проповідь і хрищення були суттю, а не цілістю їхнього завдання.

Праця апостолів росла і в інших ділянках, таких, як опіка над убогими, над вдовами і сиротами. Миряни радо горнулися до співпраці з апостолами, навіть самим апостолам робили радо особисті прислуги.

Апостольство мирян — це Христовий заповіт. Христовим апостолом може бути і повинен бути кожний християнин, чимнебудь він може послужити Христовій справі. В потребі він може робити і те, що в апостольській службі суттєве — проповідувати і важно христити. Даючи мирянинові право на те, Христос робив теж і його своїм апостолом.

ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ

Нині Христова Церква находиться в такому стані, який зродив гасло: Церква в потребі. Тих потреб куди більше, як їх було у її дитячому апостольському віці. Христова Церква досягає нині третини всього людства, але вона розчленована на віровизнання, чужі одне одному. Спільне у них хіба те, що всі вони разом мають одного ворога, який підняв боротьбу проти усякої релігії, закриває святині, закриває уста молитися Богу, тяжко переслідує всіх, що слухають радше Бога, ніж людей.

У самій Христовій Церкві — щонайменше третина таких її членів, що називаються християнами, але ними не є. Не знати, котрі з них гірші, чи релігійно зовсім байдужі, чи ті, що роблять заколот у Церкві. Актив Христової Церкви — щораз меншаюча кількість духовенства.

Засоби щораз менші; потреби щораз більші.

Христова Церква нині у таких тривожних умовах, коли б'ється у дзвін. Той дзвін скликав недавнощо відбутий Вселенський собор. З цілого світу у небувалій досі кількості зібрані на ньому Отці розглядали усі пекучі справи Христової Церкви, між ними теж справу співдії мирян з духовенством в апостольській праці нинішнього часу. Собор видав окремий декрет про допоміжну апостольську службу мирян.

Апостоли-миряни наново одержали почесну назву Божого народу. Собор закликає їх на велике жниво нинішніх днів, не сонячних днів у Христовій Церкві. *о. В. Л.*

Кол. вояки вітають архиєпископа Івана

Архиєпископ Іван (Бучко), який опікувався вояками І УД УНА, коли вони опинилися в полоні в Італії, одержав нового привітального листа з Англії від Об'єднання колишніх вояків-українців.

«Вже минає 25 років з того часу, коли Ви проходили в Італії поміж сірими рядами інтернованих вояків І УД УНА, яких Ви, за посередництвом Папи Римського, не завагалися обороняти саме тоді, коли на них ішла шалена ворожа нагінка...»

«Ми вдячні Всевишньому, який у такий тяжкий для нас час післав нам Вас, і Ви не тільки обороняли Христову правду, але захищали нас і перешкодили московським варварам захопити українське воядтво у свої руки».

Колишні вояки дивізії поселилися головно в Англії, де розбудували українське церковне і громадське життя. «В тому є велика Ваша заслуга», кажуть автори привітального листа.

«Просимо Всевишнього, щоб зберіг Вас у довгому й доброму здоров'ї та дав Вам силу і витривалість у виконанні Ваших відповідальних обов'язків».

Текст листа привіту й подяки вміщений у журналі ветеранів «Вісті», що виходить у Мюнхені.

Архиєпископ Іван, 78 років, живе в Римі.

ПРОТИ НАСИЛЬСТВА В БРАЗИЛІЇ

Оттавський архиєпископ Жозеф-Орел Плюрд, голова Канадської католицької конференції, осудив прояви насильства в Бразилії і висловив солідарність з єпископами тієї країни.

Заява виразно звернена проти уряду Бразилії, який вживає терору проти «неслухняних».

Нагороджена ікона святої Ольги

Галина Мазепа з Каракасу у Венесуелі здобула першу нагороду на конкурсі на найкращу ікону св. Ольги.

Другу нагороду одержала Галина Титла з Ню Йорку.

Третьої нагороди не одержав ніхто. Деякі твори вирізнено.

На конкурсі, який організував Союз українок Америки, було 12 творів.

Членами оціночного жюрі були М. Черешньовський, М. Гординська, М. Милятович і Н. Січинська.

Дві нагороджені ікони будуть репродуковані.

НІКСОН У ПАПИ

Американський президент Р. Ніксон 28 вересня зустрінеться з папою Павлом VI у Ватикані.

Ніксон відвідає теж італійського президента Джузеппе Сарагата і прем'єра Еміліо Коломбо.

НОВИЙ БУКВАР

Марія Дейко. Буквар із мовними вправами і словником. Торонто, видавництво ОУПК, 1970, стор. 80.

Підручник призначений для двомовних дітей, себто тих, що, крім англійської мови, знають трохи й українську. Незабаром вийде читанка «Рідне слово», побудована на вжитому в «Букварі» лексичному матеріялі.

Буквар видало Об'єднання українських педагогів Канади. Ціна: 2.50 дол.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ АРХИЄП. СИНОДУ УКЦ 29. IX. — 4. X. 1969 В РИМІ

FIRST ANNIVERSARY of Synod of Ukrainian Catholic Bishops in Rome Sept. 29 - Oct. 4, 1969

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ IV АРХИЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ

Української Католицької Церкви в Римі в днях 29 вересня - 4 жовтня 1969 Крайове товариство за Патріярший Устрій УКЦ видало пропам'ятну коверту. Заохочуємо мирянство УКЦ придбати, вживати якнайбільше ці коверти в переписці та причинитися до зцементування мирянства в боротьбі, за помісність нашої Церкви.

Коверти в ціні $1.00 за 10 штук плюс 12 центів на пересилку першою клясою, можна набути в адміністратора розсилки. Ввесь прихід призначений на патріярший фонд.

Замовлення слати на адресу:

Roman R. SMYK, M.D.
Coal City, Illinois 60416
U.S.A.

Летбридж, Алберта – похорон бл. п. Теклі Вітик

Прийнявши св. Напуття і помазання св. Олиною, відійшла до дому свойого Небесного Вітця, в понеділок, 17-го серпня ц.р., бл. п. Текля Вітик, дружина Івана, проживши 72 роки життя, з того рівно десять літ в Летбридж, Алберта.

Покійна осиротила сина Василя з невісткою Софією і двоє внуків Миколу і Марійку.

Парастас при домовині покійної відслужили в п'ятницю, 21-го серпня, в похоронному заведенні Хрістенсен-Салмон, парох церкви св. Володимира о. Л. Р. Сивенький, до якої та парафії покійна належала і парох церкви св. ап. Петра і Павла о. М. Дядьо. Хором проводив п. Михайло Вітик родич покійної.

Заупокійну св. Літургію відслужили в суботу рано ті ж священики. Церква була заповнена людьми — парафіянами, сусідами покійної та приятелями дітей і внуків. Після св. Євангелії, виголосив пращальну проповідь о. парох Л. Сивенький. Переповіши коротко життя покійної, о. парох підкреслив, що покійна, разом з мужем, бідила в Польщі, куди її виселено, і як з Польщі приїхала, задяки синові і невістці, до Канади в 1960 р., щоб тут в спокою дожити решту днів свого життя. О. парох згадав і те, що хоч покійна не мала високого образування, вміла разом з мужем виховати сина на доброго члена Української Католицької Церкви та діяльного в українських організаціях.

Після св. Літургії відвезено тіло покійної на місце вічного спочинку на цвинтар „Мт. Кальвари".

Після повороту з цвинтаря відбулася в приміщенні під церквою св. Володимира, тризна-поминки. Обід приготували жінки парафії. Під кінець обіду промовляв о. М. Дядьо, б. парох церкви св. Володимира. Почав а потім і скінчив словами: „Бог забрав душу покійної, земля тіло, а нам осталася лише пам'ять про покійну". У свою чергу виголосив співчуття мужеві покійної, дітям, внукам, ближчій і дальшій родині, зокрема тим, що приїхали з Калгарі і Ванкуверу. Своє слово закінчив о. бесідник співом „Вічна пам'ять".

З черги о. парох Л. Р. Сивенький закликав скласти пожертви на добрі цілі і на поміщення в часописах про смерть покійної Теклі і її похорон. Зі збірки призначено 10.00 дол. на „Українські вісті".

П. Стефан Романюк від Ліги Визволення України зложив співчуття синові покійної Теклі — Василеві, що є активним членом ЛВУ, невістці, внукам і родині. „Недавно", — казав він, — „ми вітали пана Івана і Теклю Вітик, як вони приїхали з Польщі до сина; цього року ми відзначували радісно їхнє п'ятдесятиріччя подружжя, а нині обходим сумні поминки похорону і смерті". І п. С. Роман, як і парох, підкреслив вірність покійної своїй Церкві і гарне виховання сина в національному дусі.

Покійна Текля родилася 10 липня 1898 р. в селі Кривця, пов. Рава Руська. 20 травня 1920 р. виходить заміж за вибраного ще за дитячих літ Івана Вітика, з яким прожила понад 50 років. На рідних землях оставила в смутку дві сестри: Катрю і Ксеню. Нехай канадійська земля, яка дала їй в старості літ спокійно прожити буде їй легкою, а пам'ять серед її рідних і української громади остане на довгі довгі літа. При нагоді останнього прощання в святому храмі рідня та приятелі зложили також на поминальні Служби Божі за бл. п. Теклю.

Прийвний

ПОДЯКА

Родина Вітик складає свою щиру подяку тим всім, які особисто взяли участь в сумних похоронних обрядах, які висловили нам свої співчуття, чи зложенням вінків та жертв на Служби Божі, дали доказ свого благородного відчуття нашому смуткові. Також щире спасибі тим всім, які, не жаліючи ані коштів, ані труду, приїхали з дальших сторін, як з Калгар, 4 родини, з Ванкуверу приїхав Т. Вітрик, чоловік сестрінки небіжки. А давні сусіди з рідного села, не маючи можности особисто приїхати на похорон, з Портедж ля Прері (родина Берези і Цибрій), переслали свої вирази співчуття з квітами. Нехай Милостивий Господь нагородить усім сторицею, а покійну прийме до Свого Царства.

Равнд Гилл, Алберта

НА МОГИЛУ БЛ. П. ФЕВРОНІЇ СТРІЛЬЧУК

Ранком в суботу, 24 червня 1967 р. в Равнд Гилл та околиці розносилася сумна вістка зі шпиталю Божої Матері в Кемровз, що не стало між живими всім знаної старенької піонерки бл. п. Февронії Стрільчук. Вона, прийшовши Найсь. Тайни, по тяжких трудах свойого життя, перейшла до вічної оселі по свою заслужену нагороду, на 86-ому році життя.

Смерть покійної була важким ударом не лиш для її родини, але й для всіх тих що її знали, бо бл. п. Февронія була глибоко релігійна, прив'язана до своєї Церкви, для якої радо й жертвенно трудилася, чим заслужила собі велику пошану в громаді.

Покійна Февронія походила з містечка Пробіжна, гусятинського повіту, Західна Україна, де прийшла в родині Маслянко 1880 р. Молода, в повному розквіті життя, енергійна Февронія, що жила в нелегких життєвих обставинах, вирішила виїхати до, не дуже тоді знаної, далекої Канади, щоб там шукати кращої долі. В 1906 р. вона залишила рідне містечко й виїхала в Канаду. Після короткого побуту в Вінніпегу, вона познайомилася із Львом Стрільчуком, з яким скоро й одружилася. В Вінніпегу молоде подружжя жило через сім років, а відтак вони переїхали до Західної Алберти й осіли в околиці Равнд Гилл.

Обоє молоді, працьовиті та повні запалу п-во Стрільчук натрудилися важко своїми мозолистими руками, заки набули власну фарму. Початки їхнього фармування, як і других піонерів, були дуже тяжкі. Щоб заробити грошей на конечні видатки, покійний Лев, враз із своїми фармерами-сусідами, мандрував нераз кількасот миль пішком, пошукуючи праці. Та початкові часи й труднощі згодом проминули, їхнє господарство приносило гарний дохід й п-во Стрільчуки не потребували журитися насущним хлібом.

Попри свою щоденну працю обоє Стрільчуки включаються в парафіяльне життя та допомагають організувати свою парафію, а відтак й будувати церкву. Покійна Февронія не лише була зразковою парафіянкою, але через довгі роки була старшою сестрицею, виповняючи точно та совісно свої обов'язки.

Бл. п. Февронія та її покійний чоловік, який відійшов у вічність 1952 р., виховали гарно, в пошані до Бога та свойого народу, своїх шестеро дітей. Їхня дочка Емілія одружена з Йосифом Деляським, Павлина з Яковом Бойчуком, Ганна з Г. Барнстедом, одружені рівнож сини Володимир та Іван, неодружений ще лиш син Микола. Окрім дітей покійну оплакують 18 внуків, 8 правнуків, один пра-правнук та одна сестра в Ванкувері.

Зі своїми сусідами та знайомими покійна жила в мирі та злагоді, за що її всі шанували, тим більше, що вона була веселої вдачі, радо приймала в своїй хаті гостей та жертвувала на різні цілі.

Похорон покійної почався панахидою, що її в каплиці похоронного заведення Гербер у Керморз відслужив 13 червня о. Б. Лозинський. Заупокійну св. Літургію та похорон відслужили о. Б. Лозинський та о. А. Павлюк 14 червня в парафіяльній церкві в Равнд Гилл. Під час Служби Божої багато членів родини приступили до св. Тайн. В похороні покійної взяло участь велике число вірних, що прийшли віддати їй послідну прислугу.

бл. п. Февронія Стрільчук

Тлінні останки покійної зложено на місцевому цвинтарі.

Після похорону всі учасники похорону зійшлися в народному домі на поминальний обід. З нагоди похорону передано 10.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуєм, а покійній Февронії вічна пам'ять.

ПОДЯКА

Після невіджалуваної втрати нашої незабутньої мами, складаємо щиру подяку Всеч. о. Б. Лозинському і Всеч. о. А. Павлюкові за відслуження похоронних обрядів. Похоронному заведенню дякуємо за совісну обслугу. Дякуємо тим нашим приятелям, що несли домовину з тлінними останками покійної і тим, що жертвували Служби Божі та вінки на могилу покійної. Наша особлива подяка парафіяльним жінкам, що приготовили поминальний обід. Вкінці дякуємо всім тим, що чимжебудь причинилися до звеличання похорону покійної та що своєю участю в похороні віддали їй послідну прислугу. Нехай Милостивий Господь нагородить усім сторицею, а покійну прийме до Свого царства.

Спи спокійно, дорога мамо, бабуню прабабуню та прапрабабуню. Нехай канадська земля, на якій ти так тяжко трудилася, буде тобі легкою. А ми в своїх молитвах будемо про тебе завжди пам'ятати. Вічна тобі пам'ять!

Діти, внуки, правнуки та вся родина

Похорон бл. п. В. Зипчин у Геффорд, Саск.

В суботу, 18 липня, упокоїлася в Бозі в своїм домі, по короткій недузі, бл. п. Василина Зипчин.

Покійна народилася 2 лютого 1878 р. в селі Городенка, Західна Україна.

До Канади приїхала 1906 р. зі своїм мужем Теодором та чотрима дітьми. Вони осіли на фармі чотири милі від міста Геффорд, Саск. Як усім піонерам, що осідали на гомстедах, нелегко було жити й п-ву Зипчин.

Попри працю на фармі покійний Теодор та його дружина Василина мали також час для своєї церкви та радо складали на неї свої жертви.

Покійна була старшою сестрою в церкві через довгі роки й завжди дбала про порядок в церкві. Вона була членкинею ЛУКЖ і ніколи не відказалася від своїх обов'язків.

Разом із своїм мужем та сестрою, покійна залишила господарку на фармі 1940 р. і замешкала в місті Геффорд. В 1949 р. упокоївся в Бозі її муж, а в 1958 р. перейшла в вічність її сестра.

Покійну Василину оплакують шість дочок: Доця Фердусун — Геффорд, Параска Гунчак — Редісон, Саск., Марія Ригорчук і Анна Брунвалд — Норт Балфорд, Катерина Голик — Блейн Лейк, Настя Горбай — Геффорд; два сини — Василь і Дмитро Геффорд і сестра Параска Романюс — Саскатун, Саск.

Покійна діждалася 34 внуків, 75 правнуків та 9 праправнуків.

Похорон покійної відбувся з церкви Пресв. Євхаристії в Геффорді. Похоронні обряди та заупокійну Службу Божу відслужив місцевий парох С. Адамяк з дяком П. Харко.

Тлінні останки покійної зложено на фамілійному цвинтарі дві милі від міста, в середу, 22 липня. Після похорону відбувся поминальний обід, що ним зайнялися членкині ЛУКЖ.

З нагоди похорону передано на „Українські Вісті" 10 дол. За жертву щира подяка, а покійній вічна пам'ять.

бл. п. Василина Зипчин

ПОДЯКА

Родина покійної Василини складає щиру подяку Всеч. о. С. Адам'якові і дякові П. Харко за відслуження похоронних обрядів. Дякуємо за квіти, членкиням ЛУКЖ та всім учасникам похорону за віддання послідної прислуги нашій дорогій незабутній мамі.

Нехай земля, на якій вона такі довгі роки працювала, буде їй легкою, а Всевишній Господь нехай прийме її душу до Свого Царства.

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

ЗНОВУ КЛОПІТ З РЕЄСТРАЦІЄЮ

В. ГАВРИШ

В Едмонтоні моя перша думка була зареєструватися в поліції. Я мав таки добрий страх, що не вирееструвався, але я собі нагадав, що в поліції, де я мав реєструватися, працює мій знайомий Юрко Кузик. Я мешкав з ним в хаті Стефана Невчаса, отже я собі думав, що він мені допоможе. Як я собі те все передумав, мій страх пройшов і я пішов до поліційного бюра відважно, як до церкви. Але моя надія на приятеля дуже скоро розвіялася. Як я Кузикові сказав, про що йдеться, він мене змірив від голови до ніг, що аж по мені мороз пішов й сказав, що він мені не зможе нічого допомогти. Я мушу йти з моєю справою до шефа поліції ("комішенера"). У мене вступив таки добрий страх. Я собі відразу подумав, що мене можуть післати до табору, де держать австрійців та німців, що їх називають ворогами Канади. В тих таборах, де сиділи тисячі людей, були й наші українські поселенці. Вони за 25 цен. на день робили порядки в державних парках у Джеспер та Бенф.

Мені зовсім не хотілося туди попасти. Але, що я міг зробити, як мій приятель Кузик навіть не хотів зі мною говорити? Він лиш сказав мені йти за ним.

Запровадив мене до кімнати, де сидів шеф поліції (називався мабуть Генкок) залишив мене й вийшов. Шеф поліції сидів за бюрком й попросив мене сідати. Тоді запитався, як я називаюся. Я йому відповів. Він бачив, що я був дуже блідий, аж білий на лиці, дуже поденервований й нервово йому відповідав. Він дуже спокійно запитався мене, чому я не вирееструвався, як виїздив з Едмонтону. Я йому росказав, а він тоді каже до мене: "Ти знаєш, що ти порушив закон?". Я йому відповів, що мусів бути в Бенфі в понеділок, бо думав, що там дістану працю. В Бенф я праці не дістав й тому мусів шукати праці деінде. Він відповів, що я повинен знати, що я є австрієць, а австрійці є вороги Канади, бо Австрія є з Англією у війні, а Канада належить до Англії.

Я тоді не говорив ще добре по англійськи, щоб могти добре вияснити свою справу, але я йому так, як знав, заперечив, що я є австрієць. Про нас-українців тоді в Канаді ще ніхто не чував. Нас називали рутініен, галішен ,отже я йому сказав, що я є власне рутініен, галішен, а не австрієць й навіть австрійської мови не знаю, а виріс я в Галичині, а не в Австрії. "Але ти приїхав з Австрії? — питає він. Я відповів, що я приїхав лиш на австрійський пашпорт, а я походжу з Галичини, а Галичина, то не Австрія. Він дальше настоював, що я таки австрієць й старався мене про те переконати. Я вже тоді взлостився й скочив з крісла та гримнув п'ястуком об стіл і сказав йому, що я таки не австрієць. Я таки рутініен-галішен, приїх а в роди 17-річним хлопцем й хочу на постійне жити в Канаді та сейчас після війни буду старатися про канадське громадянство. Він побачив, що я цілий аж трясуся із поденервування, усміхнувся, казав мені сісти й сказав мені, що він також думає, що я не є австрієць, що він думає, що я буду добрим канадцем і таких людей, як я, в Канаді треба.

Тоді закликав Кузика й сказав йому, щоб виписав реєстраційну картку. На закінчення щераз мені пригадав, що я порушив закон й казав мені більше того не робити. А, після приїзду на нове місце, треба себе там зголосити.

Після того подав мені руку й усміхнувся. Я стиснув щиро його руку. Вона була якась тепла і приємна. Може тому, що він зі мною по людськи обійшовся. З Кузиком я навіть не попращався. Думаю, що й йому було не дуже приємно, бо він сподівався, що справа закінчиться гірше для мене. Але він міг був троха інакше зі мною обійтися.

Суспільне-громадське життя в Едмонтоні

Попри свою зарібковую працю я цікавився трохи й українським суспільно-громадським життям в Едмонтоні. Я вже згадував передше, що я був через якийсь час членом товариства "Боян" і навіть виступав в одній виставі. Найбільшою проблемою для едмонтонських українців була тоді недостача відповідного власного приміщення для українських організацій. На місці сьогоднішньої величавої катедри св. Йосафата стояла тоді маленька дерев'яна церковця, а перед нею був старенький невеличкий будинок, якому відбувалися сходини організацій, тоді головно товариства "Боян". На сходинах завжди було тіснувати так, що нераз годі було й рушитися.

Український Народний Дім

Тому члени товариства "Боян" та інші передові українці Едмонтону порішили збудувати свій народний дім, де могли б приміститися всі організації та де була б заля для вистав та концертів. До ініціяторів будови народного дому належали: Олекса Шиба, Василь Смолик, Григорій Дем'ків, Олександер Жарський, Стефан Цитульський, Михайло Білинський, Франк Пінковський, Гнат Кокура, Микита Буй, що відтак жив у Спедден, та другі. Вони заклали організацію Український Народний Дім, зареєстрували чартер і почали будову дому.

Олекса Шиба і Гнат Білинський поїхали по фармах й зібрали поважну суму грошей на будову. А треба тямити, що в тому часі гроші було дуже тяжко збирати, бо їх ніхто не мав. Видно, що справа будови Українського Народного Дому лежала всім на серці, коли фармарі витягали нераз останнього цента й давали на ту ціль.

Між ініціяторами будови найзамісніший був Гнат Кокура. Він перебирав контракти на будову водопроводів у Едмонтоні й на тому заробляв незлі гроші. В нього при кладенню водопроводів робило нераз сто робітників. В Кокури дітей не було, він прийняв був лише одного хлопця за свого. Кокура найбільше докладав старань, а й немало своїх грошей, щоб дім збудувати.

І дім збудовано. То був великий крок вперід українських поселенців не лиш Едмонтону, але й цілої Алберти. На той час то була гарна будівля. Українці ма-

(закінчення на 8 стор.)

Медисин Гет, Алберта

З ПРИПНЯТТЯ НА „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ"

Катря Венгер, вдова по Дмитрові Михайлі, уроджена 17 травня 1901 р. в Заланю, пов. Теребовля, що живе в Медисин Гет, Алберта від 1957 р., а в Канаді від 1926 р., в травні цього року виїхала на рідні землі, щоб поклонитися могилам своїх предків та відвідати ще живучих своїх кревних і сусіків та оглянути рідні околиці, де зазнала безжурних — щасливих днів у своїм дитинстві. Окрім інших справ, п-і Венгер відвідала ще Львів, Тернопіль, Сочі, Київ та Москву. З подорожі вернулася 8 червня.

Парафіяни церкви Успення Пресвятої Богородиці, громадяни й приятелі, користаючи з того, що на 21 червня була Св. Літургія, при тій нагоді приготовили для п-і Катерини прийняття з нагоди її уродин і щасливим поворотом з відвідин рідного краю.

По дбайливому і смачному обіді, приявні привітали п-ю Венгер, підкреслюючи її душевні вартості, якими вона здобула собі симпатію не тільки серед ближчого круга своїх співпарафіян, а також між всіми українцями, без уваги на те, чи говорять українською мовою, чи ні. Окрім о. пароха Л. Сивенького говорило ще кілька жінок, вітаючи Катрю і складаючи їй свої і від своїх родин щирі побажання і гратуляції, пані: Ластівка і Вінтоник, і п. Білоскурський.

Приятелі й парафіяни купили п. Катрі гарну жіночу ручну торбинку, в яку вклали досить поважну суму грошей. Всіх приявних гостей було понад 60 осіб. Припнятям зайнялися й приготовили п-ні: П. Кондрацька, М. Чокорлядз, А. Данилюк, М. Данилюк, — а складали і приносили тісточка та солодощі всі жінки. Щоб публично висловити свою вдячність всім приявним п-і К. Венгер зложила на пресовий фонд „Українських Вістей" у Едмонтоні $10. За жертву щиро дякуємо, а п-і Катерині бажаємо ще багато уродин святкувати.

Річна передплата "УВ" – тільки $5.00

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад ветеринарних ліків вв Едмонтоні
Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
ВИСИЛАЄ РІЗНОРОДНІ ПОСИЛКИ ДО СССР ВАГОЮ ДО 44 ФУНТІВ, МАЄМО НА СКЛАДІ:
хустки, светри, матеряли на убрання, суконки, шкіру на чоботи, черевики, подвійну всипу на перини.
ВИСИЛАЄМО ГРОШІ БЕЗ ЖОДНОЇ ОПЛАТИ, ДОЛЯРОВІ СЕРТИФІКАТИ ЗДА
Приймаємо замовлення на мешкання — повна гарантія.
Про дальші інформації прошу писати до:
KOSMOS EXPORT - IMPORT
П. Остапчук - керівник
332 Fillmore Avenue
Buffalo, N.Y. 14206
Ph.: 856-2674

Літом низькі ціни за переліт з ЕВРОПИ до КАНАДИ

"СІ-ПІ-ЕР" допоможе вам спровадити вашу родину на відвідини

Не відкладайте нагоди, щоб ваша родина та приятелі побачили вашу нову батьківщину і ваш дім. Цього літа — на це пора — з уваги на знижку цін за переліт, а саме за низькі прогулькові переїзди економічною клясою та низькі ціни за поїздку «відкривати Америку», коли можна легко побачити більше у новому світі.

«СІ-ПІ-ЕР» може для вас полагодити висилку гарного дарунку вашим батькам чи рідним у формі заплаченого квитка подорожі. Ці квитки можна сплачувати догідними ратами.

Зверніться до вашого аґента подорожів або найближчого бюра «Сі-Пі-Ер».
Подорож літаками «Сі-Пі-Ер» – то справа на ввесь світ.

CP Air

СТОРІНКА САСКАЧЕВАНУ

SASKATCHEWAN PAGE
1306 - 20th St. W., Saskatoon, Sask.
РІК 5. Телефон: 242-6364 Ч. 15
Редагує: Анна Марія Баран

ЗАХОДИ СТВОРЕННЯ РАДИ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ЗА ПАТРІЯРХАТ УКР. КАТ. ЦЕРКВИ В САСКАТУНІ

За почином членів Крайової ради за патріярхат УКЦеркви зі Саскатуну, скликано на день 17 серпня ширші наради громадянства. Ці наради й треба уважати за основні в нашому місті за створення Ради Українських громадських організацій за патріярхат УК-Церкви. Наради були попереджені кількакратними інформацивними засіданнями самих членів Крайової ради з Саскатуну. Відбуто теж принагідні інформативні розмови в справі заснування Ради, з головою Крайової ради д-ром М. Марунчаком у Вінніпезі, а окрім того переведено переписку в тій справі.

Нарада в четвер 17-го серпня відбулася в авдиторії Осередку молоді при участі 32осіб, представнигромадських і церковних організацій. На наради загостив Преосвящ. Кир Андрей, а теж оо. душпастирі катедральної парафії о. прелат І. Олійник, о. В. Івашко, о. д-р С. Гарванко, о. д-р Г. Миколів парох Принс Алберт і о. М. Шевчук — парох Вакав, Саск.

Наради, після молитви, відкрила й ними проводила п-і Анна М. Баран, секретарював п. Микола Зварич. Предсідниця з'ясувала приявним ціль нарад, а о. д-р С. Гарванко представив заходи в справі завершенням нашої Церкви патріярхією. Він підкреслив потребу солідарности та спільної дії в тому напрямі.

Преосвящ. Владика Кир Андрей подав кілька цінних завваг відносно участи мирян в справах Церкви. Після того розвинулася жива дискусія в якій брали участь д-р П. Курило, п. В. Шарко, п. Л. Вовк, о. В. Івашко, о. прелат І. Олійник, д-р С. Дершко, о. д-р Г. Миколів, п. П. Колишір та інші. Після офіційних внесків вибрано ініціятивний комітет за створення Ради громадських організацій за патріярхат УКЦ, в Саскатуні, до якого ввійшли члени Крайової ради, а то п-і Анна М. Баран — як голова комітету, п. М. Зварич — секретар і о. д-р С. Гарванко — член комітету і п'ять членів: д-р Михайло Стадник, п. Володимир Шарко, д-р Степан Дершко, п. Іван Білосовський і п. Петро Колишір.

Ініціятивному комітетові доручено покликати Раду громадських організацій за патріярхат Української Католицької Церкви в Саскатуні.

Діяльність Ініціятивного комітету:

Ініціятивний комітет, відбув свої наради 27 серпня в канцелярії Осередку молоді і приступив до реалізації доручення громадських нарад з дня 17 серпня. Тоді вирішено дату остаточного оформлення Ради громадських організацій на день 4-го жовтня. У зв'язку з тим вислано відповідні письма до парафій, парафіяльних і громадських організацій в Саскатуні зі запрошенням вибрати по двох представників даної організації та парафії, як членів Ради. Разом із тим письмом вислано програму дня, яка пічнеться соборним молебнем в катедрі св. Юрія. Опісля в авдиторії Осередку молоді буде святочна програма для відмічення першої річниці закінчення Синоду Українських католицьких єпископів під проводом Верховного Архиєпископа і КаКрдинала Йосифа, що саме й припадає на день 4-го жовтня.

В часі святочної програми, будуть представленеі члени Ради, які безпосередно після закінчення програми відбудуть свої перші сходини для остаточного оформлення президії Ради.

З життя молоді

ПРИ КАТЕДРАЛЬНІЙ ПАРАФІЇ СВ. ЮРІЯ

Перший раз від довших років, члени відділу Українського католицького юнацтва при катедрі св. Юрія в Саскатуні не переривали своєї праці під час цьогорічних вакацій. Відбувалися тижневі сходини. Члени виїздили до Українського парку коло Пайк Лейк, де мали свої спортові і товариські зайняття. Під час одної такої поїздки до парку, пращали свою прикладну членку, Марусю Саковську, яка разом зі своєю родиною виїхала на постійний побут до Норт Баттлфорд.

На вакаційний час заплянованo підготовку до „Жниварського танку" і переведення контесту УКЮ. Танець і закінчення контесту відбулися в суботу, 12 вересня ц.р., в парафіяльному домі катедри св. Юрія — Осередку молоді. Приміщення було гарно прикрашене малюнками і рисунками на жниварські теми, виконані самими членами УКЮ. Між учасниками забави можна було бачити старших осіб, передовсім родичів молоді. То відрадне явище, що дає добрий приклад і заохоту для молоді до дальшої правильної праці в організації. Відповідна оркестра приграваля до танців. Було чути багато українських народних мелодій. Обійшлося без галасливого джезу і верескливих співів, що характеризує теперішні забави з музикою і танцями. З цього приводу можна погратулювати нашій молоді.

На закінчення цього приємного вечора подано до відома вислід контесту. Королевою проголошено Маріянну Сікорську. Першою княжною була Юлія Гишка, другою Павля Метанчук, четвертою з ряду була Сенді Скакун. Всім контестанткам передано подарки. Переведенням контесту занимався Ерні Бойко.

В понеділок, 21 вересня ц.р., відбудуться річні загальні збори відділу УКЮ при катедрі св. Юрія, під час яких голова, Володимир Шевага буде мати нагоду скласти гарний звіт з діяльности відділу за останній рік.

Відділові УКЮ при катедрі св. Юрія в Саскатуні бажаємо дальших гарних успіхів.

Вісті з Присвіл

Деякі говорять, що в Канаді не дасться навчити дітей науки релігії. На питання чому? — відповідають коротко: -- "Бо то Канада!"

Що то велика неправда, видно було на святі закінчення катехизації в Присвіл.

2 серпня на місячній відправі одинайцятеро дітей пописувалося в часі прилюдного іспиту. В інших парафіях звичайно не буває прилюдного іспиту з катехизму. Зовсім слушно, бо діти і родичі може стидалибся. Не так було в Присвіл. Аж серце раділо глядіти як на кожне питання з релігії підносились діточі руки. Маленькі семилітні діти щебетали досить трудні відповіді з цілости катехизму. Правди віри, св. Тайни, Заповіди Божі, про Церкву... Все на розум — все на питання. Ніякої бездушної незрозумілої формалістики.

Люди були здивовані, бо ніколи чогось подібного не бачили. Однак були також такі, що не радо слухали. То такі, що своїх дітей не вислали на науку катехизму. Зате раділи родичі незабутої одинадцятки. Направду навіть місія не порушила б так людей доброї волі.

Курс катехизації перепроваджував о. Юник, місцевий парох.

То ще не всі вісті з Присвіл. Наша місцева англомовна газета "Присвіл Прогрес" не є вже така монотонна, як попередніми роками. Частенько появляються цікаві дописи о. пароха. Тепер йде серія статтей "Дискусія з молодим безбожником".

На радіостанції Ріджайна СКСК від понеділка до п'ятниці, годину перед полуднем провадиться цікава дискусія. Кожній слухач може получитись телефоном і говорити по радіо. Звичайно беруть в ній участь тільки самі безбожники і комунофіли. Нениччебн в Саскачевані віруючих не було.

О. парох заохочує віруючих, щоб брали участь в дискусіях і боронили правди. О. парох вже кілька разів брав участь в дискусіях і громив оборонців "аборшен" та комунофільську пропаганду.

З. Г.

Штучна гора в Саск.

У зв'язку з всеканадськими зимовими спортовими ігрищами, що мають відбутися в Саскачевані в 1971 р. в місяці лютому, збудовано штучну гору над озером "Блекстреп" у віддаленню 36 миль на полудневий схід від Саскатуну. Підібрати назву новозбудованої гори передали федеральний та провінційний уряди міській раді міста Саскатуну.

Після відкинення багато пропонованих назв нової гори, віддано під голосування три назві "Саскачімо", "Блекстреп" та "Саскатун" членам міської ради. Всі радні, окрім одного, заявилися за назвою "Блекстреп".

В будуччині на картах Саскачевану буде нова назва побіч озера Блекстреп — гора Блекстреп.

РАДІОСТАНЦІЇ ПЕРЕДАЮТЬ ПРОГРАМИ НА БАГАТЬОХ МОВАХ

(Кан. Сц.) — В Канаді є 383 радіостанції. СіБіСі має 31 АМ і 9 ФМ станцій; приватним власникам належать 272 АМ і 71 ФМ станцій. Із тих 383 станцій, 42 передають програми на 24-ох мовах. Канадська радіо-телевізійна комісія (P.O. Box 478, Terminal "A" Ottawa, Ont.) видає список таких програм.

Станції записані за провінціями і азбучним порядком за містами. Подано всі мови, на яких станція передає, і скільки годин на тиждень тривають програми.

Мови передач такі: албанська, арабська, вірменська, хорватська, чеська, данська, голяндська, фінська, німецька, грецька, єврейська, індуська, угорська, італійська, японська, ліванська, литовська, македонська, норвезька, польська, португальська, румунська, російська, сербська, словацька, еспанська, шведська, українська.

Перший день науки в рідній школі

ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЮРІЯ

Навчання в рідній школі при катедрі св. Юрія почалося в суботу, 12-го вересня. Того дня діти о годині 10-тій перед полуднем взяли участь в Службі Божій, яку в катедральному храмі в їхньому намірені відслужив о. прелат І. Олійник. На Службі Божій був приявний Преоовященний Кир Андрей. Після евангелії Владика сказав до дітей коротке слово, заохочуючи їх до дбайливого вивчення рідної мови, а теж минулого і сучасного України. На закінчення Богослуження, діти відспівали „Боже послухай благання", а опісля пісню до Матері Божої „Прийми цей віночок" і під проводом учителів перейшли до своїх кляс. Після першої вступної лекції, діти розійшлися домів, а учителі відбули короткі наради.

На нарадах узгіднено, що навчання в рідній школі буде у понеділки для старших кляс від годин 5 до 7-мої вечора, а в суботи для кляс молодших від години 10 — 12-ої полудне. Кожного дня навчання останніх 15 хвилин науки призначені на навчання релігії, про що подбають оо. душпастирі катедральної парафії. Діти вивчать спільне голосне відповідання до Богослужень, а теж запізнаються точніше зі своїм рідним обрядом.

З черги узгіднено, що рідношкільні діти дадуть програму на день ов. Миколая, Т. Шевченка і День Мами. Організуванням і випровадженням програм займеться батьківський комітет, а учителі подбають про вивчення матеріялу для програм. Узгіднити спільні справи з батьківським комітетом має директор школи. О. В. Івашко, що був приявний на початку нарад, заявив свою готовість одночасно помогти в навчанні, зокрема в передруку потрібних матеріялів для навчання в школі, чи випроваджения заплянованих імпрез.

Досі до рідної школи вписалося поверх 80 дітей. Вписи будуть продовжуватися ще до кінця вересня. Навчання ведуть слідуючі вчителі: п-і Мирослава Мельник, п-і Марія Шутяк і п-і Ярослава Яскович — молодші кляси; п-і Анна М. Баран і п. Юрій Жеребецький — старші кляси. Батьківський комітет при рідній школі очолює п. Павло Гнатюк.

Похорон бл. п. Николи Курмея в Саскатуні

В суботу, 27-го червня ц. р. помер у місцевому шпиталі бл. п. Никола Курмей, проживши 69 років.

Похоронні відправи по бл. п. Николі почалися панахидою, що її відправив о. прелат І. Олійник в каплиці похоронного заведення "Саскатун Фюнерал Гом" в середу 1-го липня.

В четвер, 2 липня рано в катедрі св. Юрія о. прелат І. Олійник відправив св. Літургію за упокій душі бл. п. Николи та виголосив прощальне слово. Як на панахиді, так і на Службі Божій, окрім найближчої родини, було велике число приятелів, сусідів та знайомих і то не лише з Аберді-ну, де покійний прожив 41 років, але також з доокoличних місцевостей та з Саскатуну.

Після відправ в катедрі тіло покійноко Николи похоронено на католицькому цвинтарі "Вудлавн Кетолік Семетері".

Бл. п. Никола Курмей народився 16-го жовтня 1900 р. на фармі в околиці Абердін, де його батько Петро та мати Агата з роду Дептух в кілька років по приїзді до Канади фармували. Закінчивши школу "Володимира" (Владімір Скул), покійний вступив до "Гемпгілс Трейд Скул" на курс для стрижнів. Кілька років працював голярем у Гамболдт, Домреми і Прудгом. Через якийсь час працював як продавець в крамниці Михасіва у Вонді. В 1928 р. відкрив власну голярню в Абердіні, котру провадив 41 років, аж до смерти.

Бл. п. Никола Курмей протягом свого життя радо помагав українським поселенцям, чи то як перекладчик (добре знав англійську мову) чи дорадчик в різних господарських справах, за що з'єднав собі загальну пошану та любов.

Покійний залишив у великому смуткові жінку Марію, три сини: Евген з Дартмовт Нова Шкотія, Джеймс з Флін Флон, Манітоба та Гленн в Саскатуні; дві дочки Елеанора зам. Кетлер та Глорія зам. Міллер — обі в Саскатуні та 5 внуків, як також трьох братів Йосифа в Торонті, Сема у Ванкувері та Івана в Саскатуні та дві сестри Марію зам. Світську в Саскатуні та Дору зам. Прийма в Ростерн.

Після похорону покійного Николи відбувся в парафіяльному домі поминальний обід, що його приготовили членки катедрального відділу ЛУКЖ. В обіді взяли участь всі учасники похоронних відправ, що приїхали з Абердіну та доокoличних місцевостей, щоб в останнє попращати покійного Николу. О. прелат І. Олійник ще раз підчеркнув добрі прикмети характеру покійного Николи.

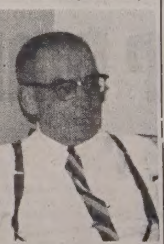

бл. п. Никола Курмей

Подяку від родини о. прелатові І. Олійникові за похоронні відправи та всім приявним за участь у похоронах покійного Николи як також за приготовання обіду членкам відділу ЛУКЖ склав син покійного Глени.

В часі обіду переведено збірку на добродійні цілі, з котрої призначено на пресовий фонд "У.В." 10 дол. За жертву щиро дякуємо, а бл. п. Николі вічна пам'ять.

* **Від 1 січня** всі пенсіонери дістануть 2% підвишки своїх пенсій з уваги на підвишку цін на прожиток.

Вісті з Саскатуну

Повідомлення з єпископської канцелярії:

26 і 27 вересня — година 10:00 ранку — Архиєрейська св. Літургія в Йорктон, Саск., з нагоди окружного з'їзду Централі Українців Католиків Саскачевану. Доповідь виголосять:
1.: Керівник Саскачеванських шкіл п. П. Воробець
2.: Проф. Юрій Лазурко
3.: Проф. Стефан Корбинський

3 і 4 жовтня — година 10:00 ранку — Архиєрейська св. Літургія в Принс Алберт з нагоди окружного з'їзду Централі Українців Католиків Саскачевану. Доповідь виголосять:
1.: Керівник Католицьких шкіл Саск. п. В. Подолюк
2.: П-і Марія А. Баран
3.: П-і А. Дудар

5 жовтня — Преосвящ. Кир Андрей візьме участь в конференції Канадського єпископату в Оттаві.

ШКІЛЬНА РАДА В САСКАТУНІ

Вже від довшого часу в Саскатуні йшли старання за створення при місцевому відділі КУК, шкільної ради. В тій цілі минулої зими представники місцевих організацій, вчителі та члени батьківських комітетів місцевих рідних шкіл, при співучасти оо. душпастирів саскатунських парафій, відбули ряд сходин — нарад. Йшлося головно про те, щоби об'єднати учителів, прийняти спільну систему і програму навчання, щоб зробити те навчання більш успішним та зацікавити справами рідних шкіл ширший круг нашого громадянства, зокрема тих батьків, в яких є діти в шкільному віці.

Було багато дискусій, було теж багато різних пропозицій гідних уваги, як хочби створення одної української школи, чи спільної рідної школи. Не всі пропозиції вдалося зреалізувати, але спільні наради громадянства для справ навчання рідної мови, вже самі собою заслуговують на відмічення, як дуже корисний прояв нашого громадського життя. У висліді нарад покликано цього року при місцевому відділі КУК шкільну ради.

До шкільної ради міста Саскатуну ввійшли такі особи: Юрій Жерецький — голова, члени — п-і: Катруся Шолтер, Віра Лабач, Наталія Нагачевська, Рома Франко. Водночас при шкільній раді покликано діловий комітет, до якого ввійшли: п. Левко Вовк — голова, члени: пп. Павло Гнатюк і Ярослав Сиваник.

Діяльність шкільної ради

Шкільна рада — зразу почала інтензивні приготування до розпочаття зайнять у садочках і рідних школах. На основі програми, яку опрацював для рідних шкіл Крайовий центр українських шкільних рад Канади при КУК, розроблено програму для рідних шкіл міста Саскатуну та скликано сходини учителів з метою обзнайомити їх з тою програмою.

Сходини відбулися 9-го вересня з участю чотинадцяти осіб — членів шкільної ради і учителів рідних шкіл при катедрі св. Юрія та при катедрі Пресв. Трійці. Для нарад використано приміщення в підваллі гостинного дому п-ства Т. Лабач.

Наради відкрив голова шкільної ради п. Юрій Жеребецький. Після привитання, він вручив кожному учасникові нарад інформативний матеріял та програми навчання. Найперше доповнено та прийнято 14 точок „Зобов'язання учителя". Зчерги п-і Віра Лабач познайомила приявних з програмою навчання від першої кляси до сьомого року навчання, базованою на читанках Марії Дейко. П-і Катруся Шолтер подала інформації практичного переводження програми, зокрема для вступної і першої кляс навчання, користуючись допоміжними матеріялами відповідних слів і рисунку вміщеного на окремих картонах на бічних стінах приміщення.

Після того приявні мали нагоду оглянути виставку шкільних книжок, які пропоновано учителям як допоміжні для ведення навчання, виставку книжок з казочками, які діти повинні у різному віці перечитувати, а дальше це ряд картонів, вміщених на стінах, які сповняючи виховне завдання, можуть послужити водночас для вдекорування кляс, із естетичним уложенням різдвяних і великодніх святочних карток, писанок, картин із народніх звичаїв та інших усіх разом 13 карток. В окремому місці була велика карта України.

Підготовка до сходин вимагала чимало часу й праці. Та з наради й виставки приявні дуже багато скористали. Це теж було наявним висловом, як серйозно члени Ради підходять до свого завдання, і як дуже потрібно Шкільної Ради для однородного навчання і ведення рідних шкіл.

Після наради приявні були вгощені багатою і смачною перекуской, після чого склавши подяку гостинним господарям і організаторам вечора, роз'їхалися пізною ніччю домів.

Дальший етап діяльности шкільної ради

Об'єднавши учителів та провівши з ними інформативні наради для обзнайомлення з опрацьованою програмою навчання, шкільна рада залишила організацію рідних шкіл поодиноким парафіям, так, як вони то робили до цього часу, а сама зайнялася, за допомогою ділового комітету при раді, організуванням і веденням дитячих садочків.

Дитячі садочки при катедрі св. Юрія і при катедрі Пресв. Трійці прийняли спільну програму навчання і почали навчання під проводом своїх учительок, а то п-і Христини Пастершанк і п-і Марії Гарбуз, які вчили у названих садочках вже від кількох років. Садочком при катедрі св. Юрія, дбайливо опікувався і організував його місцевий відділ ЛУКЖ. Шкільна рада, очоливши існуючі садочки, поклала собі за особливе завдання зміцнити їхню діяльність та організувати садочки у двох центрах міста Саскатуну, де до цього часу таких садочків не було і саме в цьому напрямі під проводом ради, діловий комітет ради, почав пляново діяльність.

Садочки вже почали свою працю з початком вересня. В садочку при катедрі св. Юрія навчання відбувається в вівторок, середу, і четвер в годинах 9.30 ранку до 11.30 перед полуднем, а при катедрі Пресв. Трійці у суботу від години 9-ої до 12 ранку. До обох садочків до цього часу вписалося 30 дітей. Записи дітей до садочка продовжуються.

СПОМИНИ УЧАСНИКА ПАЛОМНИЦТВА
НА ПОСВЯЧЕННЯ СОБОРУ СВЯТОЇ СОФІЇ В РИМІ.
КНИЖКА БАГАТО ІЛЮСТРОВАНА, НА БЛИСКУЧОМУ ПАПЕРІ,
80 СТОРІН ДРУКУ.
ЦІНА $2.50 З ПЕРЕСИЛКОЮ.
ГРОШІ ТА ЗАМОВЛЕННЯ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

Rev. W. Tarnawsky
11301 - 96 Street
Edmonton 18, Alberta
Canada.

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

ROYALITE

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної ґазоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.

12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212

Власник і керівник: Маріян Страшок

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP

10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

Міжнародний показ моторових санок
("СНОВМОБІЛС")

В п'ятницю, 25, суботу, 26 та неділю, 27 вересня відбудеться в будинку СПОРТЕКС на едмонтонській виставовій площі (Ексгибишен ґраундс) показ моторових санок (сновмобілс).

В часі показу Дж. Есслінґер з Міннесоти, ЗДА, буде демонструвати та пояснюти як можна вживати запрягу підбігунових псів до тягнення спеціяльного візка. Есслінґер має 35-річний досвід в їзджені підбігуновими псами. В часі другої світової війни Есслінґер був одним з членів одинадцятьох спеціяльних груп, що, при помочі підбігунових собак, вишукували зістрілених чи викинених з літаків польотів в Ґренляндії, Лябрадорі та островах Баффін. При помочі арктичних псів в часі боїв у Франції, в зимовій порі, вивожено на спеціяльних санках важко поранених вояків.

Тепер Есслінґер живе в Міннесоті, ЗДА, де є провідником для мисливих тай сам полює з арктичними псами на оленів.

Есслінґер признає, що сьогодні на Півночі більше призінення матимуть моторові санки, як собачі запряги, але арктичних собак можна використати для перегонів в північній частині ЗДА та Канаді.

Дарунки для рідних в Україну

висилає до ваги 44 фунти

VEGA

UNIVERSAL STORE
10343 - 97 St., Edmonton

Велика обнижка цін!

ДО ЗБІРКИ ДАВНИХ ДРУКІВ ТА ПАМ'ЯТКОВИХ РЕЧЕЙ

Зібрані в музею, архіві та бібліотеці давні друки та пам'ятки культури говорять кожному відвідувачеві про культуру даного народу та збуджують в нього пошану та зацікавлення не лиш самими речами, але й народом. Тому й ми збираємо пам'ятки по наших піонерах — друковане слово, різні вироби, світлини тощо, — які є свідоцтвом тисячолітньої культури нашого народу, щоб їх зберегти для грядущих поколінь. Багато пам'яток нашої культури, що їх привезли зі собою, чи створили тут в Канаді, наші піонери, вже пропало. Збережім те, що ще заховалося. Якщо в вас ще є якісь пам'яткові речі, будь ласка, перешліть їх нам.

ПОДАЄМО 24-тий СПИСОК, тих осіб, що переслали нам свої речі:

1.: В-во "Добра Книжка" журнал "Правда" ч. 1-2, редактор Ал. Мох, Торонто;

2.: п. Іл. ОРЕНЬЧУК — Трейл, Бр. К. (другий раз) — давні книги;

3.: п. М. ПОРІЦЬКИЙ — Гей Прері, Алта (третій раз) Образ "В'їзд Б. Хмельницького" рами і оправа по мистецьки виконаний жертводавцем.

Присилайте свої матеряли і збагачуйте свою рідну установу архівно-музейну збірку.

Н. YОРУК
10231 - 98 St.,
EDMONTON 15, ALBERTA
Телефонуйте: 424-6905

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Dental Lab.
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

BURTON DENTAL
Laboratories
Certified Dental Mechanics
1½ Bl. North of Woodward's
10279 — 101 Street
EDMONTON ALTA

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

ВЕҐРЕВИЛ І ОКОЛИЦЯ!
щосуботи у Веґревил під адресою:
Legion Hall, Ste. 3, Vegreville
DR. P. A. STARKO
ОКУЛІСТ
Адреса едмонтонського офісу:
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone GA 2-1248

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі —
— Припасовує окуляри

Річна передплата "УВ" – тільки $5.00

ЛІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Алберта
Phone Office: 479-3318
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст ниркових недуг та залози (Простейт гленд), що реґулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Мирон Старко
Спеціяліст — оператор носа і залози (glands).
від глухоти, недуг горла, дил-Tonsils, adenoids, сайнисис ниці і кормового проводу
225 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave., Edmonton
Тел.: офісу 424-4773
дому 482-2217

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

Eaton's Hearing Aid Centre

H. M. WENSLEY

- Екзамінує безплатно слух
- Найкращі слухові апарати по найнижчих цінах
- Повна обслуга

Для докладного устійнення пошкоджень вашого слуху зверніться до
MR. H. M. WENSLEY, Eaton's Audiometrist.

ТЕЛ.: 424-0181

Централя слухових апаратів зачинена в понеділок
EATON'S HEARING AID CENTRE, MAIN FLOOR
Member of the Alberta Hearing Aid Dealers Ass'n.

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

(закінчення з 6 стор.)

ли вже де відбувати свої сходини, давати вистави та концерти.

Інститут ім. Т. Шевченка

На другому боці від Народного Дому при 97 вулиці стояв досить великий готель. В тому часі він був порожний, бо в Канаді була прогібіція й пива не продавали. Готель надавався добре на інститут (бурсу) для студентів й українці греко-католики його купили й назвали його Інститут ім. Т. Шевченка.

Одної неділі відбулося посвячення інституту, на яке прибуло багато едмонтонських українців, а ще більше українських фармарів. Після обряду посвячення почали збирати гроші на сплату довгу за будинок. Кожний давав радо, кілько лиш міг. Пам'ятаю, що Гнат Кокура дав два тисячі долярів, а Іван Варшавський, який приїхав із Чипмен, дав три тисячі долярів. На ті часи то були дуже великі гроші. Тої неділі назбирали поважну суму грошей, бо кожний хотів причинитися до купна будинку на Інститут. Дехто нераз казав мені, що Варшавський то поляк. Дай, Боже, таких поляків нам якнайбільше... Родину Варшавських я знав дуже добре. Як їх перша дочка виходила заміж за Антона Яхніцького, я був за дружбу Антонові. Друга дочка заміжна за відомим едмонтонським дентистом д-ром Ф. Ґовдою. Син є лікарем в Едмонтоні. Здається мені, що в них була ще одна дочка, але я не пам'ятаю, як вона називалася. Варшавський був дуже добрий фармер, а до того почав купувати в фармерів худобу. До того часу в фармерів купували худобу не наші люди, які часто були дуже несовісні, шахрували на вазі, платили нижчі ціни, як були на ринку ітд.

Як Варшавський почав скуповувати худобу, він перш усього сказав повикидати старі ваги, які були неточні й заповів, що буде платити за худобу повну ціну, яка була на ринку. В короткому часі майже всі фармарі продавали свою худобу й свині лише Варшавському. З того він мав великі зиски. Але як прийшли вантажні автомобілі й фармери почали возити свою худобу прямо до едмонтонських різень, Варшавського скуп значно зменшився. Але він лишив по собі добру пам'ять між фармерами, яким показав, що можна торгувати чесно, заробити на тому й нікого не шахрувати та нікому не робити кривди.

Варшавський відтак побудував новий готель у Мондері, який провадив через довший час. Я Івана Варшавського знав дуже добре й мав для нього велику пошану й цінив його високо за його чесність та громадську поставу до всіх наших справ. Він десь стратив був одну ногу й мав штучну. В той час ще не було таких досконалих штучних ніг, як сьогодні, лише дерев'яні. Але у Варшавського майже тяжко було пізнати, що він не має своєї ноги. Він був здорової будови, завзятий до праці, троха за товстий і то мабуть спричинило його скору смерть.

Гнат Кукура мав добрі зарібки на будові водопроводів, аж доки не взяв контракту на будову водопроводів на Калдер авеню. В часі копання робітники натрапили на рухомий пісок ("квік сенд"), який тяжко було задержати. Тоді ще ніяких машин не було, найважнішою машиною була лопата, а лопата в рухомому піску багато не вдіє. До того прийшли зливні дощі, вода позаливала канали й він ніяк не міг закінчити праці на час. Перед одержанням контракту Кокура мусів скласти в місті кавцію, що закінчить будову водопроводів до певного часу. Через рухомий пісок та зливи він роботи на час не закінчив і його кавція пропала. Він виплатив робітникам, що в нього працювали, продав свою хату й переїхав до Торонта, де скоро відтак помер. Кокура був дуже жертвенний на церковні та народні цілі. Не було ніякої справи, на яку б він щедрою рукою не дав своїх долярів. І він і І. Варшавський заслуговують на добру пам'ять між українськими поселенцями.

* * *

В тому часі, коли будовано Український Народний Дім та куплено будинок на Інститут ім. Т. Шевченка, я був на праці поза Едмонтоном й тому не брав ніякої участи культурному та громадському житті в Едмонтоні.

* * *

На жаль, життя показало, що ми за скоро пірвалися до купна будинку на Інститут. Інститут то таке підприємство, що його треба не лиш збудувати, чи купити, але й відтак постійно до нього доплачувати. До того наші поселенці ще були не прийшли. На інституті ще був довг, а тут вже треба було доплачувати на його вдержання. В тих тяжких часах то було неможливо й українці стратили Інститут ім. Т. Шевченка. Велика шкода, бо той інститут був би посунув наших селенців значно вперід в очах наших канадських співгорожан.

УСМІХНІТЬСЯ

— Ти подавав до суду на Гаенка? Завіщо?

— Він обізвав мене ослом!

— Чому ж ти не ображаєшся, коли я тебе так обзиваю?

— Ти — інша справа... Ти знаєш мене з дитинства...

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Аве.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

ОГОЛОШЕННЯ НОВОЇ РЕЧОВИНИ, ЩО ГОЇТЬ: СТЯГАЄ ГЕМОРОЇДИ

Ексклюзивна лікувальна субстанція, як перевірено, стягає гемороїди й направляє ушкоджені клітини.

Славетний інститут для дослідів винайшов єдину в своєму роді субстанцію, що стягає гемороїди безболісно. Вона усуває сверб і прикрість до мінут і приспішає лікування ушкодженої, запаленої тканини.

В кожному випадку, коли уступав біль, стягалося також ушкоджене місце.

Найважніше з усього те, що наслідки були такі досконалі, що ця поправа тривала багато місяців.

Цього доконано новою лікувальною субстанцією (Віо-Дуне), яка швидко помагає гоїти ушкоджені клітини.

Тепер Віо-Дуне можна мати як масть і в формі під назвою Preparation H. Питайте за ним в дроґсторах. Будете задоволені, або звернуть вам гроші.

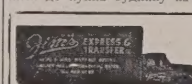

МІСЦЕВІ Й ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ

Перевози за контрактом — комерційні ціни

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

Пошукує майстра

ПАРАФІЯ ЦЕРКВИ СВ. МУЧЕНИКІВ БОРИСА І ГЛІБА В РЕДВАТЕР

пошукує майстра для направи п'ятибанної церкви, щоб бані не затікали. Висота церкви 80 стіп. На місці є риштування, щоб оглянути й перевірити бані.

Зголошення до церковного комітету в Редватер. Писати на адресу: Тел.: 735-3952

Rev. P. Petryshyn
Box 83, REDWATER, Alberta

ЗМІНА АДРЕСИ

10 ЦЕНТІВ

Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку витніть та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":

UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta

Ім'я і
стара адреса: ....
....
Ім'я і
нова адреса: ....
....

(Адресу писати по-англійськи)

"WHAT'S FOR DINNER?"

Roast or steak? Chops or chicken? Spareribs or seafood? *You* know what your family prefers! Whatever their favorites, we have them for you at money-saving prices. We're featuring a wide variety of fine meats and go-withs to make meal planning easy. Be set with their favorite answers to the question of "what's cooking?" Shop now at Safeway where top quality and low prices give you more for your money.

GUARANTEE

If ever a purchase of Safeway Meat fails to please for any reason whatsoever, just tell us. We will refund your money promptly, courteously. There's no need to return the meat.

SAFEWAY
CANADA SAFEWAY LIMITED